

Milyonlar Değerindeki Tarihi Eşyalar Ortada Yok!

Maarif Vekâleti Emir Verdi, Tahkikat Yapıldı, Fakat Netice: Meçhul!

Çok mevsuk olarak haber aldığımız göre, Maarif Vekâleti son günlerde pek mühim ve hakikaten esrarengiz bir mesele için tahkikine girişmiştir. Birkaç gün evvel "Son Posta", da çıkan küçük bir haber üzerine girişilen bu yeni tahkikat, Bulgaristana satılan eski tarihi vesikalar meselesini andıran ayrı ve yepyeni bir safhadır. Bu hâdisse, para ve kıymet noktasından da yüz binlerce liralık bir meseledir.

Bu mühim meseleyi tahkik eden müzeler müdürü Aziz Bey

Şüphesiz hatırlıyacaksınız. Geçenlerde "Son Posta", da şöyle bir haber vardı: Konyada meşhur Türk âlimi Sadreddini Konevi kütüphanesinde tarihi bir hırka ile çok kıymetli bir seccade bulunuyordu. Bu hırka Sadreddini Konevinin üveybabası olan maruf Arap filozofu Muhiddini Arabiye ait olduğu için kıymeti çok büyüktür.

İşte bu hırka ile seccade bunda bir müddet evvel Konyadan İstanbuldaki eski İslâm ve Türk eserleri müzesine gönderilmiş, fakat aradan seneler geçtiği halde buraya gelmemiştir. Maddi kıymeti itibarile milyonlar değerinde olan bu tarihi eserler nerede kalmış, kimin veya kimlerin eline geçmiş, bugün nerede veya

kimlerdedir?

Bu haberimiz, başta "Tan", gazetesi olduğu halde birçok Alman gazeteleri tarafından da iktibas edilerek üzerinde ehemmiyetle durulmuştur. Aynı zamanda Maarif Vekâleti de bizim bu ihbarımızla çok yakından alakadar olmuş ve Müzeler İdaresine bir telgraf göndererek: "Son Postada çıkan bu haber etrafında derhal tahkikat yapılmasını," talep etmiştir.

Vekâletin bu emri üzerine Müzeler Müdürü Aziz B. hemen tahkikat yapmaya başlamıştır. Fakat henüz bir netice elde edilmiş değildir ve tahkikat devam etmektedir. Aziz B. iki gün evvel Müzeler Başkâtibi Kemal Beyi Süleymaniyedeki eski Türk ve İslâm Eserleri Müzesine göndermiş, bütün fibristler ve koleksiyonlar tetkik edilmiş, fakat milyonlar değerindeki bu tarihi yadigarların Müzeye teslim edilmediği anlaşılmıştır. Diğer taraftan bizim (Devamı 11 inci sayfa)

Bugünün Meselelerinden

Halk Dilindeki Kelimeleri Esas Tutmak Lâzımdır Türkçe Olarak Konulmuş İstilahlar Aynen İpka Edilmelidir

Darülfünun Edebiyat Fakültesi Profesörlerinden Halil Nimetullah Bey ötedenberi « Dil meselesi » hakkında muhtelif tetkik ve müşahede yazıları yazmaktadır. Dil Kurultayı münasebetile kendisine müracaat ederek fikirlerini aldı. Bu sütunlarda yazıyoruz.

★

Halil Nimetullah Bey bize şu mütaleaları söyledi:

— "Dil Kurultayının toplanması benim için bir mefkûre idi. Dilimizin öz varlığını edinmesini çok evveldenberi düşünmiye başlamış, bu düşüncelerimi daima yazmışım. Bundan beş altı sene evvel Maarif Vekâleti tarafından bir "Dil Heyeti," nin teşkil edileceğini gazetelerde gördüğüm vakit, yazdığım "müşahedeye doğru," makalem ile ondan sonra yazdığım dilimizin muhtelif mevzularına ait makalelerim dilimizin "Osmanlı lisanı," olmayıp "Türk dili," olduğunu ve osmanlılıkta kurtulup kendi öz varlığını edinmek suretile istiklâlini elde edebileceğini meydana koymaya uğraşmış ve bu uğurda çalışmanın ancak bir heyet tarafından yapılabileceğini de yazmışım.

İşte şimdi mefkûremin şenileşmesine doğru olan bu yüce hareketi görmek benim için bir bahtlıktır.

Makalelerimde de söylediğim gibi, dilimizin öz varlığını edinebilmesi için yapılacak ilk iş: Evvelâ dilin içine girmiş ve halk tarafından hiç kullanılmıyarak yalnız bizim eski "Lisanı Osmanî," nin yazı lisanında varlıklarını muhafaza etmekte bulunmuş olan yabancı kelimeleri atmak ve onların yerine halk dilinde söy-

Profesör Halil Nimetullah Bey lenmekte olan kelimeleri hem söyleme dilinin, hem de yazı dilinin malzemesi olarak almaktır. Dilin bütün unsurlarını bir taraftan memleketimizin her tarafında ve Türk muhitinde yapılacak "müşahedeler," le, diğer taraftan eski kitapları, eski metinleri gözden geçirmek suretile elde edebiliriz.

İkinci olarak: Dilimizin yaşamakta olan bütün unsurlarını elde ettikten sonra, bu hâdiseleri idare eden kaideleri yine dilimizin kendi varlığından çıkararak gramerini yapmaktır. Böylece dilimizin bütün kelimelerini toplamış olan lûgat kitabını, ve o (Devamı 11 inci sayfa)

Bir Jandarmamız Büyük Bir Kahramanlık Gösterdi

Diyarbakir Civarında Tek Başına Bir Haydut Çetesini Tenkil Etti

Mardin, 23 (Hususi) — Bir jandarma neferimiz Diyarbakir ile Mardin arasında çok şayanı dikkat bir fedakârlık ve kahramanlık nümunesi göstermiştir. Bir haydut çetesini tek başına tepeliyen bu jandarmamızın kahramanlığını aynen bildiriyorum: Sabık Vartu kaymakamı şehrimizden jandarma neferi Düzceli Mehmet oğlu Ahmet Efendinin muhafazası altında Diyarbakir İhtisas Mahkemesine sevk ediliyordu. İkisi de bir otomobile binmişlerdi. Fakat Diyarbakire üç saat mesafede otomobilin önüne bir haydut çetesi çıkmış, derhal yaylım ateşe başlamışlardır. Haydutların kurşunu şoför Mustafa Efendiyi öldürmüştü, şoför muaini de ağır surette yaralanmıştır. Bu sırada hiç soğuk kanlılığını kaybetmeyen jandarma Ahmet Efendi, hemen yere atlamış ve pusu kurarak haydutlara ateş etmiye başlamıştır.

Jandarmamız haydutlardan ikisini o anda öldürmüştü, diğerlerinin de peşine düşmüştü ve diğer haydutlar Ahmet Efendinin bu cesareti karşısında firardan başka çare bulamamışlar, kaçmışlardır. Jandarma Ahmet Efendi tekrar otomobilin başına gelmiş ve otomobili kendisi idare etmek suretile mevkuף kaymakamı Diyarbakire götürmiye muvaffak olmuştur. Firari şerirler takip edilmektedir. — Cemal

Kara Ali Başpehlivan

Dünkü alaturka güreş müsabakaları çok heyecanlı oldu ve meşhur pehlivanımız Kara Ali yine başpehlivanlığı kazandı. Lütfen spor sayfamızı açınız.

Aramızdan ebediyen ayrılarak bizi öksüz bırakan en eski gazeteci Ahmet Rasimin cenazesi dün Heybeliada merasimle kaldırıldı, göz yaşları arasında Ada kabristanına defnedildi. Cenaze merasiminde Reiscümhur Hz. namına Umumi Kâtip Hikmet, Vali Muhiddin Bey, Şükrü Nailî Paşa, meb'uslardan Ruşen Eşref, İbrahim Alâeddin, Ziya Beylerle muharrir İsmail Müştak, Ahmet Refik, Hüseyin Rahmi, Ahmet İhsan, Halil Nihat, Celâl Sahir Beyler Darüşşafaka Müdürü ve talebesi ve sair birçok güvîde zevat hazır bulunmuştur.

Halkın Sesi

Ecnebi Mekteplerde Türk Çocukları

Ecnebi mekteplerindeki Türk çocuklarının vaziyeti Maarifin daimi teftişi ve murakabesi altındadır. Bu mekteplerdeki talim ve terbiye işleri de teftik edilmektedir. Bu hususta halkımız diyor ki :

Necati Bey (Kasımpaşa, Camikebir Neva sokak 30)

— Ecnebi mektepler açıldı ve tedrisata başlandı. Türk çocukları da devam ettirildi. Bu mekteplerin terbiye ve tedris şekillerini kontrol etmek icap etmektedir. Bu mekteplere iyi ve kuvvetli muallim tayinine dikkat edildiğini görüyorum. Bu nokta iyi. Fakat teftişi de daha müessir bir şekle sokmanın yolları aranmalıdır.

Fazıl Bey (Sirkeci Aydın oteli karşısında No. 1)

— Terbiye ve tedris meselesi mühim bir meseledir. Türk çocuklarının hayatta muvaffak olmaları için iyi yetiştirilmeleri icap eder. Türk mekteplerine giden talebeler hakkında gösterilen dikkat, ecnebi mekteplerine giden Türk talebeler hakkında da gösterilmelidir.

Muhiddin Bey (Üsküdar Selimiye Şerifkuyusu sokağı 10)

— Maarif Vekaleti ecnebi ve ekalliyet mekteplerindeki türkçe, tarih, coğrafya derslerini muallimliği meslek edinenlere tahsis etmekle çok doğru hareket etmiştir. Bu suretle bu mekteplerdeki Türk talebeler pedagojiden anlayan kimseler tarafından yetiştirilecek demektir. Ecnebi mekteplerdeki çocuklarımız resmi mekteplerdeki arkadaşlarından terbiye ve irfan sahasında geri kalmamalıdır.

Muallim Beyti B. (Maarif Kütüphanesi sahibi)

— Ben Türk çocuklarının ecnebi mekteplerine gitmelerinin külliyan aleyhindeyim. Ancak liseyi bitirdikten sonra ihtisas sahibi olmak için Avrupa'ya gidilebilir. Ecnebi lisan öğrenmek için ecnebi mektebine gitmek icap etmez. Sorduğunuz suale gelince: Bugün ecnebi mekteplerine devam eden Türk çocuklarının lâyik esaslar dahilinde ve kuvvetli bir şekilde yetişmeleri için ecnebi mekteplerinin daha sıkı bir teftişi tabii tutulmaları lâzım geldiği fikrindeyim.

Üsküdar'daki Hastane

Belediyenin 932 bütçesinin tasdik muamelesi geciktiği için bu bütçe ile tayin edilen bazı işler de teahhur etmiştir. Üsküdar'da bu sene açılmasına karar verilen Zeynep Kâmil hastanesi de bu meyandadır. Belediye bu hastanenin tamir ve teftişi için 932 bütçesine elli bin lira koymuştur. Bununla beraber bina mümkün olduğu kadar tamir edildiği cihetle bütçe Ankaradan gönderilir gönderilmez bu hastanenin açılması mümkün olabilecektir.

DAHİLİ HABERLER

SAHAFLAR

Artık Tarihe Karışıyor

Beyazıtta Sahaflar Çarşısındaki kütüphaneler artık tarihe karışmak üzere. Bu kütüphanelerde mevcut bütün kitaplar son günlerde dükkân önlerinde sergi yapılarak ucuz fiatlarla satılmaktadır.

Birçok dükkân sahipleri kitapçılığı terk ederek başka işlere başlamışlardır.

Bunlar en ziyade çorapçılık ve baharatçılık yapmaktadırlar.

Gümrüklerde

Memur Almak İçin İmtihan Açılıyor

Haber aldığımız göre, hükümet, Gümrük İdaresi için mütehasıs memur yetiştirmeye karar vermiştir. Bu kararın tatbiki, imtihanla memur almak şeklinde olacaktır. Teşrinievvel ayının on beşinde gümrükte bir imtihan yapılacak, imtihana yüksek tahsil görmüş olanlar kabul edilecektir. Bu imtihanda muvaffak olanlara en az otuz beş lira aslı maaşla gümrük idarelerinde vazife verilecektir. Bu memurlar bir müddet staj için İstatistik Bürosunda âmir muavini olarak çalışacaklardır.

Karaciğer

Son Senelerde Fazla Rağbet Gösteriliyor

Bazı alâkadarlar tarafından yapılan tetkikata nazaran şehrimizde karaciğer ve bilhassa koyun karaciğeri sarfiyatı iki sene denberi oldukça fazlaşmıştır. Karaciğerde vitamin denilen kuvvetli maddenin fazla olması, bu maddeye karşı günden güne artan rağbetin başlıca sebebi olarak zikredilmektedir. Doktor kan-sızlara ve zafiyet çekenlere ekseriyetle dalak ve karaciğer tavsiye etmektedir. Filhakika birçok kimseler kan toplamak için karaciğer yemekte idirler.

Sokak Köpekleri

Alâkadar belediye memurları sokak köpeklerinin itlafı hususundaki faaliyetlerini arttırmışlardır. Şehirdeki köpeklerin hayli azaldığı haber verilmektedir.

Stenografi Kursu

Ameli Hayat Mektebinde stenografi tedrisatı için bir kurs açılmak üzere. Bu kursta derslere önümüzdeki ay başından itibaren başlanacaktır.

Yerli Pirinç

İstihsal Gün Geçtikçe Çoğalıyor

Yapılan tetkikata göre memleketimizde pirinç zer'iyatı gün geçtikçe ehemmiyetli bir miktarda tezayüt etmektedir. Bu sene pirinç mahsulü geçen senelere nazaran hayli fazladır. Bu sebeple yerli pirinç fiati vasatî olarak 28 kuruştan 20 kuruşa kadar düşmüştür. Diğer taraftan öğrendiğimize göre memlekette istihsal edilen pirinç miktarı dahill ihtiyaca yetişecek dereceye bulmuştur. Hatta ihracat bile mümkün olacaktır. Bundan başka bazı mntakalarda çiftçiler pirinç yetiştirmek arzusunun izhar etmişlerdir. Kısa bir müddet sonra hariçten pirinç getirtmeye lüzum kalmıyacağı da anlaşılacaktır.

Apartıman

Şehrimizdeki Yeni İnşaat Çok Değilmiştir!

Ey kiralarmın gıda maddelerine nazaran ucuzlayıp ucuzlamadığı hakkında tetkikat yapılmaktadır. Alınan ilk neticelere nazaran kiralarda pek az bir düşüklük vardır. Şehirde son üç sene zarfında yapılan apartımanlar bir hayli yekûn tuttuğu halde kira ücretlerinin bu nisbette ucuzlamaması nazarı dikkati celbetmektedir. Bununla beraber bazı emlak sahipleri şehrimizde yapılan yeni ev ve apartımanları çok bulmamaktadırlar. Bunlara nazaran büyük yangınlar on binlerce evi kül etmiştir. Yeni inşaat ise yanan evlere nazaran yüzde ondan fazla değildir. Bu fikirde olanlar, İstanbuldaki evlerden birçoğunun pek köhne olduğunu da ileri sürüyorlar.

Mektepler Ve Yollar

Şehrimizde tamire muhtaç bir halde bulunan cadde ve yollardan bazılarının tamiri tamamlanmış, bir kısmı da tamir için müteahhitlere ihale edilmiştir. Şişli'deki Cabi, Tophanedeki Boğazkesen ve Tarlabası caddelerinin tamir ameliyeleri bitirilmiştir. Şair Niğâr, Meşrutiyet ve İhlamur caddeleri de tamir için ihale edilmiştir. Ayrıca Belediye Daimî Encümeni bu sene sekiz köyde yeniden inşa ettirilecek köy mekteplerinin ihale muamelesini yapmıştır. Şehir ve köylerde yapılacak diğer mekteplerin de şartnameleri tanzim olunmuştur.

ZİRAAT

Halkalıya Talebe Alınmıyor

Ziraat mekteplerine verilecek yeni şeklin tesbiti için Ankarada yapılan içtimaa iştirak eden Halkalı Ziraat Mektebi Müdürü Tevfik Dunder Bey henüz dönmemiştir. Mektebe verilecek derece tesbit edilmediği için bu sene mektebe yeniden talebe kaydına henüz başlanmamıştır. Tevfik Dunder Bey döndükten sonra mektebe talebe kaydı muamelesine başlanması muhtemel görülmüyor.

Kooperatif

Belediye Memurlarının Teşebbüsü Netice Veriyor

Belediye memurlarının kendi aralarında bir kooperatif teşkil etmeye karar verdiklerini ve bir de nizamname hazırladığını yazmıştık. Bu teşebbüs kısa bir müddet sonra tatbik sahasına intikal edecektir. Bu hususta kanunî muamelelerin ikmalî için Belediye tarafından Ticaret Müdürlüğüne müracaat edilmiştir. Resmî ve kanunî muamele yanında bitecek ve müteakiben kooperatif işe başlayacaktır.

Radyoterapi

Cerrahpaşadaki Cihaz Ne Zaman İşliyecek

Belediye Cerrahpaşa hastanesi için 80 bin lira sarfederek bir radyoterapi cihazı satın almıştı. Fakat memlekette radyoterapi mütehasıs bulunmadığı için hariçten bir mütehasıs getirilmesi düşünülmüş, bu hususta vaktile Belediye Meclisinde uzun münakaşalar yapılmıştı. Bu münakaşalar neticesinde mütehasıs getirilmesi muvafık görülmemiş, Avrupada radyoterapi ihtisası elde etmek üzere iki doktorun tahsile gönderilmesine karar verilmişti.

Viyana ve Berline gönderilen doktorlar henüz tahsilden dönmedikleri için hastahanedeki cihazdan henüz istifade edilememektedir. Fakat mütehasıslar kısa bir müddet sonra buraya dönecekleri için cihazın işletilmesi imkânı hâsıl olacaktır.

Mühendis Mektebinde

Mühendis Mektebi Müdürlüğüne Üdderis Fikri B. tayin edilmiştir.

Günün Tarihi

Yeni Tütün Rekoltesi

Anadolunun muhtelif mntakalarında tütün fiatları yükselmektedir. Evvelce 15-20 kuruşa satılan tütünlerin fiati eylevm 40 kuruşa çıktığı gibi diğer bazı tütünler de yüz kuruşa satılmaktadır.

931 senesi mahsulünün mühim bir kısmı satılmıştır. Yeni sene mahsulü ilk önce 25 milyon kilo olarak tahmin edilmişse de, son alınan haberler, mahsulün bu kadar da olmayacağını göstermektedir. Yeni sene mahsulü 18 - 22 milyon kilo arasında tahmin edilmektedir.

14 Lira Çalmış!

Sabıkâli Rahmi, Pangaltıda bakkal Agop Efendinin çekmesinden 14 lirayı çalarak kaçarken yakalanmıştır.

Mısırlılar Kestane İstiyor

Mısırdan bazı tacirler hariç ticaret ofisine müracaat ederek Türkiyeden mühim miktarda şekerlemelik kestane almak istediklerini bildirmişlerdir.

"Kiralık Ev,"

Kırk Apartımanın İnşaatı Tamamlanıyor

Aldığımız malûmata göre şehrimizde henüz yapılmakta olan kırk kadar apartımanın inşaatı bu ayın nihayetine kadar hitam bulacaktır. Teşrinievvel iptidasında kira bedellerinin bir miktar daha düşeceği tahmin edilmektedir. İstanbulun her semtinde "kiralık ev, kiralık dükkân," levhaları gün geçtikçe artmaktadır.

Meyva Tacirleri

Ticaret Ofisine gelen malûmata göre Fransaya taze meyva ithal edecek tacirler ithal edecekleri meyvaların cins ve miktarlarını 1 teşrinievvelden itibaren üç ay zarfında Fransada iş yaptıkları firmalara bildireceklerdir.

Taze Meyva Satacağız

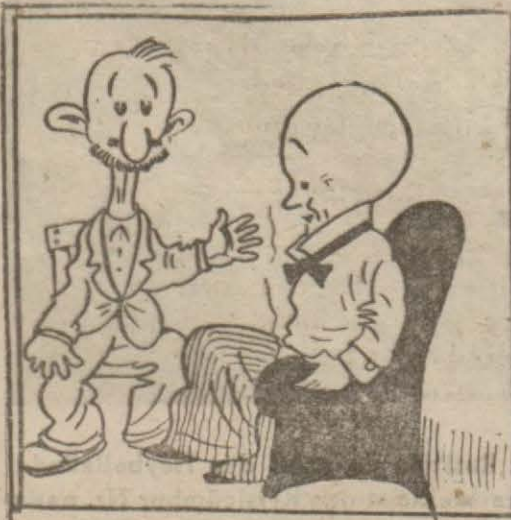
Alınan haberlere göre Mısırdan taze meyva ve sebze sarfiyatı gün geçtikçe artmaktadır. Söylendiğine göre, bu maddeler ticareti ile uğraşmak üzere Mısırdan bir şirket teşekkül etmiştir. Türkiyeden Mısırda taze meyva ve sebze ihraç edileceği anlaşılacaktır.

Halk Evinden Davet

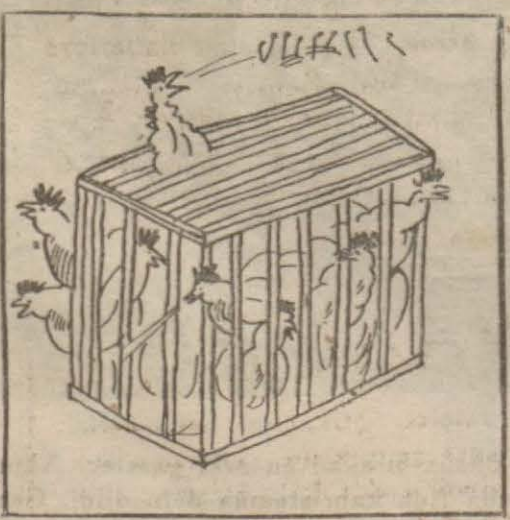
İstanbul Halk Evi Reisliğinden: 26 Eylül 1932 pazartesi günü açılarak dört gün devam edecek olan Türk dili kurultayını halka dinletmek için Halk Evinin Çağaloğlundaki Merkezinin konferans salonuna radyo tertibatı yapılmıştır. Arzu edenler kurultayın devamı müddetince hergün bütün safabatını salonumuzda da takip edebilirler. Halk Evi herkese açıktır.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

1 — Dün Balıkpazarından geçiyordum Hasan Bey..

2 — Kafesler içinde bir sürü tavuk, gıdaklaşıp duruyorlar!

3 — Fiatlerini sorayım, dedim. Satıcı 150 kuruştan kapıyı açtı.

4: Hasan Bey — Beni dersen bir daha tavuk kafeslerinin yanından geçme!

5 — Kafesin yeri boş olmaz. Tavuğu çıkarır, yerine seni koyarlar!..

Hergün

Maarifte
İnkılâp
Başlıyor

İnkılâp tarihimizde en yavaş giden şube, maarif olmuştur. Bütçesinden tasarruf edilmek lâzım-gelen bir vekâlet düşünüldüğü zaman, ilk akla gelen şey Maarif olurdu.

Fakat bir hamle yapmak, bir yenilik vücuda getirmek düşünüldüğü zaman Maarif en son akla gelen işlerden biri idi.

Hatta harf inkılâbı bile Maarif sistemini canlandıramadı.

Şimdi yeni Maarif hareketleri için geniş miyasta kazırlıklara şahit oluyoruz.

Bir taraftan bir Türk üniversitesi kurulacak;

Bir taraftan dilimiz ıslah edilecek,

Bir taraftan da tarihimiz yeni esaslara istinaden kurulacak.

Bu üç muazzam iş te Maarif Vekâletinin uhdesine düşen vazifelerdendir.

Üniversiteyi o kuracak,

Dilimizin yeni şeklini mektepler vasıtasıyla o yapacak,

Tarihimizi yeni nesle öğretecektir.

Halbuki Maarif şimdiye kadar bu üç vazifesini tam manasile kavramamıştır.

Âdeta şimden sonra muallimlerimiz yeniden yetiştirilecek, tedris mevzuları baştanbaşa değiştirilecektir. Yeni kafa, yeni telâkki ve yeni lisanla yeni bir nesil yetiştirilecektir, bu neslin ne lisanı, ne düşünüşü, ne görüşü, bizim lisanımıza, bizim düşünüşümüze, bizim görüşümüze uymayacaktır.

Be yeni nesli yetiştirmek için, o tarzda terbiye almış, o tarzda yetiştirilmiş yeni bir muallim kadrosuna ihtiyaç vardır. Demek ki üniversitemizden ilk mektebimize kadar, bütün maarif sistemimizde yeni bir inkılâp başlamak üzere-dir.

Bu inkılâbı başaracak adam ancak inkılâbı hazmetmiş bu yeniliklere iman etmiş kuvvetli bir inkılâpçı, bir genç inkılâpçı olabilmirdi. Reşit Galip Bey tam bu işin adamıdır ve bu işin başına tam vaktinde getirilmiştir.

Dil Kurultayı İçin

Sofya Darülfünunu Şark lisansları müderrisi Agop Martayan Efendi Dil Kurultayına iştirak etmek üzere bugün şehrimize gelecektir.

Bir Karmanyola

Müdürris Mustafa Şekip Beyi Soymak İstediler

Evvelki gece saat on birde Lâlelide Sadık Bey apartımına otomobile iki meçhul adam gelmiş, kapıyı hızlı hızlı çalmışlardır.

Bu apartımda Vali muavini Ali Rıza Beyle Darülfünun ruhiyat müdürrisi Mustafa Şekip B. oturmaktadır. Diğer katlar boştur.

İki meçhul adam Bedri Beyi istediklerini, Bedri B. uyuyor denince, Şekik Beyi merkeze götürmek için geldiklerini söylemişlerdir. Apartımın kapısının bir aralık açılmasından istifade eden adamlar Şekip Beyin dairesinin önüne gelmişler ve Şekip Beyi götürmek istemişlerdir. Bu aralık Ali Rıza Beyin refikası Hanımefendi telefonla polis merkezine haber vermiş, polisler gelip bu meçhul adamları alıp götürmüşlerdir. Bunların iki karmanyolacı oldukları söylenmektedir.

Son Postanın Resimli Makalesi

■ Hayatta Üç Tip ■

1 — Emekliyenler

2 — Yerinde sayanlar

3 — Yürütenler

SON TELGRAF HABERLERİ

Yunanistanda İntihabat

Yarın Bütün Yunanistanda Fevkalâde Hâdiselere İntizar Ediliyor

Atina, 24 (Hususi) — Yarın, Yunanistanın siyasi hayatının en mühim günlerinden biridir. Meb'us intihabatı günü olan yarın, çok şayanı dikkat hâdiseler vukubulacağını söylemek için kehanete lüzum yoktur. Fırkalar arasındaki mücadele azamî kesafetini bulmuştur. Herkes işini gücünü bırakmış, intihap işleriyle meşguldür. Liderlerin ikametgâhları, fırka merkezleri, klüpler mahşer manzarasını andırmaktadır. Fakat bütün propagandalara, mücadele faaliyetlerine rağmen yarınki meb'us intihabatında ekseriyetin hangi fırkaya nasip olacağını kestirmek çok müşküldür. Başvekil M. Venizelos, yetmiş yaşını geçmiş olmasına rağmen riyaset ettiği Liberal

fırkası namına bu mücadeleye hararet ve cesaretle atılmış bulunmaktadır.

M. Venizelosun irat ettiği propaganda nutuklarını tahlil edenler, Liberal partinin iktidar mevkiini elde tutacak derecede bir ekseriyet kazanacağını ileri sürüyorlar. Son günlerde Yunanistanın harici borçları hakkında İngiliz dainleriyle hâsıl olan itilâf, halkta Venizelos fırkası lehinde çok müsaait bir vaziyet doğurmuştur. M. Venizelos meb'usluk için namzetliğini Giridin Hanya şehrinden koymuştur.

Atina şehri şimdiki halde şüpheli bir vaziyettedir. Burada muhaliflerin kazanacağını gösteren deliller daha fazladır. Herkes yarını sabırsızlıkla bekliyor.

Başvekil Paşa Dün Tetkik Seyahatine Çıktı

Ankara, 24 (Hususi) — Başvekil İsmet Paşa, refakatlerinde Sıhhiye Vekili Refik Bey, Umum Jandarma Kumandanı ve Kalemi Mahsus Müdürü Vedit Bey olduğu halde dün saat yirmiyi on geçte hususi bir trenle Şark seyahatine çıkmışlar, istasyonda Vekiller, Meb'uslar, askeri ve

mtlki erkân tarafından teşyi edilmişlerdir.

Başvekil Pş. istasyonda kabine arkadaşları ile ayrı ayrı görüş-tükten sonra kendilerine hayırlı yolculuklar temenni eden Rus Müttehassıs heyeti reisi M. "Orlof", a iltifatta bulunmuşlardır. Trenin hareketinden iki dak-

ka evvel Başvekil Paşa kendisini teşyi edenlere:

— "Gidenler kalanlardan daha neş'elidir.", demişlerdir.

Elâziz, 24 (Hususi) — Yakında memleketimizi ziyaret edecek olan Başvekilimizi karşılamak için büyük hazırlıklar yapılmaktadır. — Mustafa

Şeker

Fiat Yükselmesi İçin Sebep Yoktur

Ankara, 23 — Yerli fabrikaların bu sene istihsal edecekleri şeker miktarının sene nihayetine kadar ihtiyaca kifayet edeceğini söylenmekte ve şeker fiyatının yükselmesine hiçbir sebep görülmemektedir. Hükümet, şeker üzerine takas teklifleri almıştır. Bazı ecnebi fabrikalar Türk malı mukabilinde Türkiyeye şeker sokmak istemektedirler.

İktisat Vekili

Ankara 24 (Hususi) — İktisat Vekili Celâl Bey salı günü İstanbula gelecek, bir hafta kaldıktan sonra dönecektir.

İtalya Kralı Trablusta

Roma 23 — (A.A.) — İtalya Kralı Trablusta kâin Eritre müstemlekesini ziyarete edecektir.

Gazi Hz.

Gazi Hz. dün öğleye doğru Meclis Reisi Kâzım Paşanın Şişli-deki ikametgâhına giderek bir müddet kaldıktan sonra Tokatlıyan otelini teşrif buyurmuşlar ve öğle yemeğini orada yemişlerdir.

Rüşvet Verirken

Malatyada Bir Tacir Tevkif Edildi

Malatya, 24 (Hususi) — Bir umumbaneci kadının suiistimallerini örtbas ettirmek için zabıtaya rüşvet teklif edilmiştir. Fakat derhal tertibat alınmış ve rüşvete vasıta olan tacirlerden Karakaş zade Mehmet Bey cürmü meşhurat halinde tutulmuştur. Mehmet Beyin evi de aranmış, kaçak ipeklî kumaş, tüfek ve cephane bulunmuştur. Mehmet Bey tevkif edilmiştir.

M. Musolini

Silâhların Mutlaka Tenzili Lâzımdır, Diyor

Paris, 23 (A.A.) — Wolff Ajansından: Fransız gazetelerinden Radikal gazetesi muhabirlerinden birle yaptığı bir mülâkatta M. Musolini, Almanyayı tekrar silâhlanmaktan men için yegâne çare, umum teslihatı fill surette azaltmaktan ibaret olduğunu söylemiştir.

Komünist Memurlar

Bern, 23 (A.A.) — Maliye nazırı komünist teşkilâtına mensup memurların azlını pek yakında hükümetten isteyeceğini bildirmiştir.

Deniz Talebemizin Seyahati

Atina, 21 — Gelen haberlere göre, Türk Bahriye Mektebi son sınıf talebesi yakında Adalardenizde bir seyahat yapacak ve Türk talebeler Atınaya da uğrayacaktır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Beyoğlu ve Kadıköyü santrallerine merbut telefonlar evvelki geceden itibaren otomatik olarak işleme başladı. Buna bir diyeceğimiz yok. Bilâkis en son fen eserlerinden istifade etmek, lâzım ve çok faydalıdır.

Fakat bu münasebetle Telefon Şirketinde muhabere memureliği yapan 70 kadar genç kızın vazifesine nihayet verilmiş, bunlar şimdi açıkta kalmışlardır.

STER İNAN. İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Bir Suiistimal

Meselesi.

A. E.

Galiba beş sene kadar oluyor! Her hafta muayyen bir gün-de evimize gelerek ağır işleri yapan Gülsüm Hanım gecikti. Mutadî hilâfına bir hareketti, merak ettik, sorduk, evinde de yoktu, fakat akşam geç vakit uğradı, elinde bir tomar kâğıt vardı.

Hem mahcup, hem memnun, hem ağlıyor, hem gülüyordu. Anladık ki:

Serezde bıraktığı evlerine mukabil kendisine başını sokabileceği bir yuva verilecektir. Vesikalarnı toplamıştır, İskân dairesine götürmüştür, kalbi ümitle doludur.

Sordum:

— Ne vakit verecekler Gülsüm Hanım?

O, el'an bırakmadığı Rumeli şivesile:

— Ha... Beyciğim, dedi, ya bu hafta, ya gelecek hafta!

★

Aradan beş sene geçti: Kendisine her rastgeldikçe sorarım:

— Ne oldu Gülsüm Hanım işin?

O, el'an ümitlidir. İşinden bahsedildiği zaman bütün yüzünü kaphyan geniş tebessümü ile:

— Yaklaştı beyim, der, artık verecekler!

Ve Mercanda metruk bir hanın teneke ile kaplanmış yarı yıkık bir odasında oturur, konu komşunun işlerini görerek yetim çocuklarını yaşatmaya çalışır!

★

Gazetelerde okudum: Dahiliye Vekâletinin Müfettişleri İskân Dairesinin muamelelerini tetkik ederlerken, hiç hakları olmyan bazı kimselere ev verildiğini görmüşler, biraz tetkik edince bir suiistimal silsilesi karşısında kalmışlar, bir ikisi müstesna olmak üzere dairesinin bütün memurlarını tevkif etmek zarureti duymuşlar!

★

Derhal gözlerimin önüne, sağında, solunda iki yetim yavrusu ile Gülsüm Hanım geldi. Bu hafta rastgelirsem, sormıyacağım: — İşin ne oldu? Demiyeceğim!

Biliyorum ki, kâğıtları kimbilir hangi dosyenin içinde uymaktadır ve yetim çocukları da viranelikte yataarken onların hakkı olan evde hakları olmyanlar oturmaktadır.

★

Bununla beraber ben hâdiseyi memnuniyetle karşıladığımı söyleyeceğim: Suiistimal her memlekette, az veya çok nisbette, fakat mutlaka yapılır, tabiidir. Korkulacak nokta bahsedilmesinde, meydana çıkmamasındadır. Gazete sütunlarına intikal ettiği zaman bize bilâkis memnuniyet vermelidir: Arayan, soran ve bulan var, demektir.

★

Sözün Kısası: Hastalığın teşhisinden sonra tedavisi kolaydır, doktor ve ilaç bulmak şartile!

Sefirler Arasında

Ankara, 23 — Londra, Varşova ve Bağdat sefirlerimizin değişecekleri hakkındaki haberler burada ademi malûmatla karşlanmıştır.

Bir Tahsil Rekoru

Mehmet Suat Efendi isminde bir genç 16 yaşında İstiklâl lisesini bitirmiş, Darülfünuna yazılmıştır.

Dil Bahsi

Öz Türkçe Ve Ecnebi Kelimeler

- 2 -

Konya Kız Muallim mektebi edebiyat muallimi Hicri beyden bir mektup aldık ve ilk kısmını dün neşrettik. Bu mektup, öz Türkçenin, bütün dillerin kökü olduğu iddiasındadır. Ve dünkü kısımda görüldüğü üzere birtakım deliller gösteriyor. Bu fikirlerin isabet ve ademi isabeti bittabi kailine aittir.

1 - Aynı kökten olan (sum ve cum) sözünde (B) yerine (M) geçmiştir. (sum = cum) türkçemizde bütün özlü, kuvvetli, sıkı, koyu fakat arı duru manalarına. (Cumhur) sözünü arapça sananlara söyleyebilirim ki bunun sonundaki (uğr = ur) da (birikinti, saadet, bereket ve.. yol) manasındadır ve cumhur (Cum = uğr) dan Bozma öz türkçe bir sözdür. (Uğur lâtince de dahi "augur" biçimindedir.

(Tip, tif, tiv) sözleri ise (asal, esas, cevher, örnek, nümune) manalarına. (Opsaktif) öyle bir nesne olmalıdır ki derli toplu varlığı dışında, göz önünde bulunulsa ve kendisi bizim midemizle, yahut kafamızla kavramamıza elverişli olsun.

(Süpsektif) teki mana ise bunun tersinedir. Yani içimizde küme halinde gizli olup ta dışarıya sürüp çıkmıya elverişli bulunan varlık, (süpsektif) tir. (Bu sözleri opsu = aktif, süpsü = ektif biçimlerinde ayırt etsek dahi mana aynı çıkar.)

Frengçe (aktif, ve) deki çalışkan, işlek, işçi, tesirli, manası da (ak) taki akın, (T) deki sert hareket ve (İf) deki ruh, canlı.. manalarının birleşmesinden ileri gelmektedir.

Yine frengçede (Geçme, aşma, geçit, basamak, göç, bir şeyi tamamlamak için sonradan eklenen parça) sindaki (passe) dan yapılmış olan (passif, ve) baskı altında bulunan, başkasının ardına düşen, başkasının izimi (tesiri) altında iş yapan uysal, uyuntu... manasındadır ki bunun da türkçe (pes, bes veya pas, bas) kökünden ürediği şüphesizdir.

Türkmenler (imdi) yerine (pes) derler. Bu, önceden uzun uzadıya söylenip geçmiş olan sözleri tamamlayıcı söz bitiriminin başında kullanılır. Halk dilinde (pes), olursa bu kadar olur. Bu işin üzerine iş, bu sözün üzerine söz yoktur.. Artık hiç diyecek yok. Çok beğenir ve tesiri altında kaldım... manasına bir nidadır ki söz arasında zarf vazifesi de görür. (Pes demek) birinin ezici güç ve kuvvetine karşı kendi zavallılığını anlıyarak ona uymak ve tapmak (pasaf) kendi başına bir varlığı herhangi esaslı bir benlik üzerinde sonradan peyda olan kir, pas, küf, kef ve köpüğe benzer şey.. demektir. Ve (peş), ileri geçmekte olan birinin ardi, arkası, gerisi.. Elbisede büyük parçayı tamamlayan küçük parça.. manasına kullanılır. Divanı lûgat (besa) yı (sonra, sonradan) diye manalandırır. (Cilt 3. S: 169)

Görülüyor ki yabancı sandığımız herhangi bir sözü deşele-yiverince altından türkçe tipler kendini göstermektedir.

Bunun içindir ki sözlerimi yukarıda geçen bir sözle bitiriyorum:

Dil işi; her şeyden önce Türkçenin derinliğine inmek, enginliğini kavramak işidir.

15/9/32

Konya Kız Muallim Mektebi

Edeb. yat. muallimi Hicri

MEMLEKET HABERLERİ

Gaziantep'te Çiftçilik

Bu Güzel Vilâyetimiz Meyva, Sebze Ve Hububat Deposu Halindedir

Gaziantep (Hususi) — Vilâyetimizin, bugünkü umum zeri'yatı geçen seneye nisbetle biraz noksandır. Fakat buna mukabil Hasankeyf tütünü, üzüm, fıstık gibi memlekete haricîten para getiren mahsulât köylülerin yüzünü güldürecek derecede mebzuldür. Bu seneki fıstık

Gaziantep'teki bakır fabrikasının bir köşesi

rekoltesi dört milyon kilo tahmin ediliyor ki, kilosu 30-40 kuruş değerindedir. Hasankeyf tütünile fıstık, vilâyetimiz ihracatı içinde bellibaşlı bir yekün tutar. Fıstık Amerikaya, Hasankeyf tütünü de Mısra ihraç edilir.

Bu sene Ziraat Müdürlüğü arıcılık ve sütçülük hakkında kurslar açacaktır. Kurslarda peynir ve kremanın fenni istihali hakkında dersler verilecektir.

Vilâyetimiz iklim itibarile her türlü hububat, sebze, meyva ve saire yetiştirmeye çok müsaittir. Bunlardan bilhassa meyvaların ıslahile terakki ve inkişafını temin ve Suriye piyasasını elde etmek vilâyetimiz için bir gayedir. İşte bu mühim iktisadi sebe-

be istinaden geçen senelerde Bursadan getirilen Seyyit Bey isminde bir fidan mütehasşisile alâkadariarın şayanı takdir mesaisi neticesinde elli dönümlük saha dahilinde bir fidanlık tesis edilmiştir. Burada beş yüz binden fazla zerdali, şeftali, armut, elma, dişbademi, ince kabuklu ceviz, dut gibi meyvalar ve akasya, glâdiçya, kırmızı salkım gibi meyvasız ağaçlar yetiştirilmiştir.

Yine bu fidanlığın ayrı bir kısmında halka fenni aşu tatabikati gösterilmektedir. Tobumdan yetiştirilen fidanlar bu sene halka meccanen tevzi edileceği gibi mahallelerin Belediye tarafından ağaçlanması için de Akasya gibi diğer fidanlar ağaç bayramında

Belediyenin emrine verilecektir. Bundan başka bir de Ziraat Vekâletine ait fıstık fidanlığı vardır. Burada birisi yirmi beş dönümlük saha dahilinde anaç fıstıklı ağaçlar vardır, diğer bir kısmında da fıstık fidanlığı mevcuttur. Fidanlık vasıtasile meyvaların ıslahını verilen bu ehemmiyet

üzerine birkaç sene sora vilâyetimiz meyva yetiştirmek hususunda en ön sıraya geçecek ve işte o zaman Suriye piyasasını elde edeceğiz.

★ Size biraz da vilâyetimizin sanayi hayatından bahsedeyim. Vilâyetimizde sanayi hayatının hakiki bir inkişafa namzet olduğunu söyleyebilirim. Şimdiki halde burada birçok sabun imalâthaneleri vardır ki buralarda yapılan sabunlar bütün Cenup ve Şark vilâyetlerimize sevkedilir. Son senelerde müteşebbislerimizden Hoca zade Ragıp Bey mükemmel bir mis sabunu ve bakır fabrikası tesis etti. Fabrikada nefis kokulu sabunlar ve bakır takımları imal edilmektedir. — A. S.

Tekirdağ'da Çok Tuhaf Bir Üfürükçülük!

Tekirdağ (Hususi) — İki gün evvel İnceik nahiyesinde bir hirsızlık oldu. İki Çingene kadını hasta olan bir köylü kadını ziyarete gitmişler. Hasta kadını okuyup üflüyerek iyi etmiye yeltenmişlerdir.

Kadına iyice teselli verirken diğer bir Çingene karısı da eve girerek köylü kadının birkaç lira parasını çalmıştır. Sonradan farkına varan köylü kadın karakola haber vermiş ve Çingene kadınları yakalanarak hapishaneye teslim edilmişlerdir. — G.C.

Emine Pehlivan

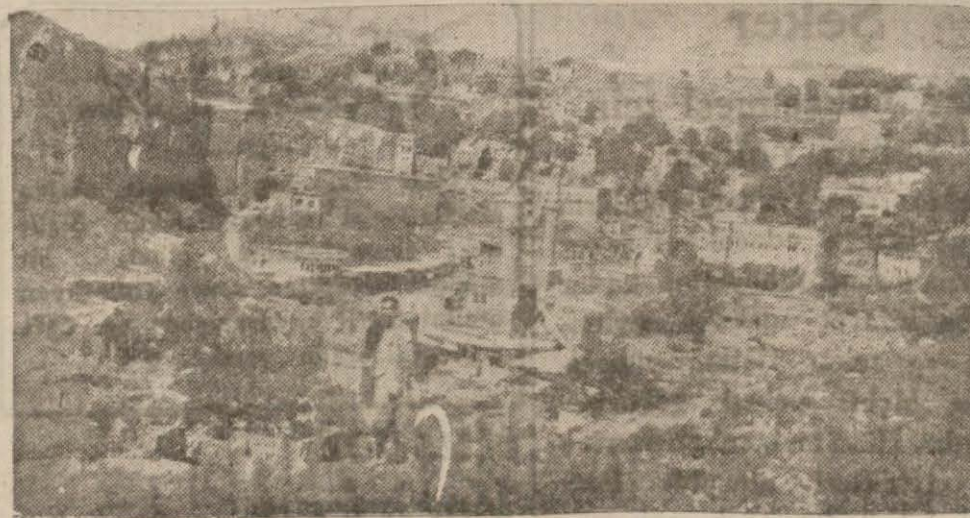
Erciş (Hususi) — Meşhur kadın pehlivan Emine Hanım buraya geldi. Tayyare Cemiyeti menfaatine birçok hüneler yaptı.

Ercişte

Bir Ortamektebe Şiddetle İhtiyaç Vardır

Erciş (Hususi) — Kasabamızın medeni ve hayati ihtiyaçları pek çoktur. Fakat bugün için en ziyade bir ortamektepe bir ziraat ve san'at mektebine muhtaç bulunuyoruz. Henüz bu mekteplerden mahrum bulduğumuz için ilmkektepten çıkan birçok çocuklar tahsillerini yarıda bırakmak mecburiyetinde kalıyorlar. Bu vatan yavrularının irfan gibi en büyük nimetten mahrum kalmamaları için burada hiç olmazsa bir ortamektep tesis edilmelidir. — M. H.

Ucuzluk Rekoru Kırdı Bitliste Etin Okkası Altı Kuruşa Satılıyor

Bitlisin manzarası

Bitlis (Hususi) — Şehrimizde meyvanın en bol zamanındayız. Buradan civar kasabalara mebzul miktarda yaş meyva ihraç ediliyor. Kağı arabaları durmadan kavun, karpuz ve zahire taşıyor. Üzüm ve armut ihracatı da bollaşmıştır. Yirmi gün kadar sonra kış mevsimine gireceğimiz için herkes meyvalardan bol bol istifade etmektedir. Son zamanlarda bal ihracatımız da artmıştır. Bu arada şunu da haber vereyim ki buradaki et ucuzluğu memleketin hiçbir tarafında yoktur. Buz gibi süğir etinin okkası altı kuruşa satılıyor. Yaz mevsiminin son günlerini yaşadığımız için millet bahçeleri akın akın gelen halk ile dolmaktadır. Bizim millet bahçeleri en güzel çiçeklerle bezenmiş, cidden temiz birer cennet köşesidir. Şu mektubu yazdığım gün yağmur yağmıya başladı. Fakat akşam üzeri dindi. Bu mektubumla

bir de temennide bulunacağım. Burada birer ve beşer liralık kâğıt paralar hayli azalmıştır. Bu sebeple büyük kara bozdurmak hususunda çok müşkülâta maruz kalıyoruz. Ziraat Bankasının nazarı dikkatini celbederim. — Niyazi Yılmaz

Malatyada

Dikkatsizlik Yüzünden Bir Facia Oldu

Malatya (Hususi) — Şehrimizde Aslan Bey mahallesinde oturan Püser oğlu İbrahim'in on yaşındaki çocuğu bir kunduracı dükkânında çıraklık yapmaktadı. Aynı dükkânda çıraklık yapan Gedik oğlu Vehap isminde biri tabancasını temizlerken silah birdenbire ateş almış, çıkan kurşun İbrahim'in oğluna isabet etmiş ve çocukcağız derhal ölmüştür.

Izmir Mektubu

Çok Mühim Bir Rapor Hazırlandı

Izmir (Hususi) — Şehrimiz Ticaret Odası mntaka iktisadiyatının vaziyeti hakkında mühim bir rapor hazırlamış ve İktisat Vekâletine göndermiştir. Memleketimizin geçirmekte olduğu sıkıntının sebepleri ve derecesini anlatan bu raporu şöylece hülâsa edebiliriz:

931 senesi, Ege mntakası iktisadiyatının beynelmil ticaretle olan sıkı münasebetlerini bir kere daha tebarüz ettiren bir devre olarak kaydolunabilir. Mntakamız, memleketimizin en büyük ihraç merkezi olması itibarile bütün iktisadi faaliyeti müteaddit rabitalarla cihan piyasalarına bağlı olduğundan umumî tahavvüllerden çok müteessir olmaktadır. 70 milyon liralık ihracat yapan mntakamızın çiftçi, sanayici, tüccar halkı iş bölümünün ani sadmeleri karşısında müteessir olmaktadır.

Ecnebi devletlerin, şimdiki kadar görülmemiş bir tarzda itihâlâta karşı gümrük kapılarını kontrol altına almaları, ihracata istinat eden mntakamız iktisadiyatını rencide etmiştir.

Geçen sene buhranı fazlaştıran hâdiselerden biri de İngilizlerin altın mikyasını terketmeleri olmuştur. Şimdiki kadar yalnız İngiltereye değil, diğer birçok memleketlere ihraç edilen mallarımız İngiliz lirası üzerine satılmakta idi. İhracat mevsiminin iptidalarında bu mühim tediyeye vasıtasının ani bir tenezzüle uğraması piyasamızda büyük tesirler bırakmıştır.

931 senesinde mntakamızdan 50,601,242 liralık ihracat yapıldığı halde 18,366,987 liralık itihâlât yapılmıştır. Bu rakamlar 32 milyon lira ihracat fazlalığı arz etmekte ise de umum Türkiye mali muvazene noktasından pek iyi addedilemez. 926 senesinde mntakamızın yalnız tütün ihracatının 31,094,860 lira tuttuğu nazarı itibara alınırsa yukarıdaki rakamın mahiyeti meydana çıkar.

Bu sene mntakamızdan noksan ihraç edilen maddeler şunlardır:

17 milyon kilo tuz, 15 milyon kilo üzüm, 8 milyon kilo tütün 9 milyon kilo manganez madeni, 5 milyon kilo Krom, 10 milyon kilo odun kömürü, 2 milyon kilo akdarı, 10 milyon kilo palamut.

Fazla ihraç edilen emtia şudur:

11 milyon kilo zeytinyağı, yarım milyon kilo yumurta, 15 milyon kilo arpa, 56,691 baş canlı hayvan.

Raporun bundan sonraki kısımlarında ihracat emtiası fiatleri hakkında mufassal malûmat verilmektedir. — Adnan

Antepte Ayar Saati

Gaziantep (Hususi) — Memleketin umumî ihtiyaçları arasında bir de saat meselesi vardı. Nihayet Belediye reisimiz buna da muvaffak olabildi. 475 liraya İstanbuldan alınan bir saat, memleketin en işlek olan Suburcu caddesinde hazırlanan kulede konuldu. Bu saat, İstanbulun Eminönündeki ayar saatinin aynıdır.

Siyaset Âlemi

İspanyollar
Fransayı İtham
Ediyorlar

İspanyanın Cümbüriyet rejimi her nedense Fransaya pek ısınmıyor, maamafih "her nedense," tabiri pek yerinde olmasa gerektir. Çünkü İspanyol Cümbüriyet idaresinin Fransadan fazla memnun olmamak için birçok sebepleri vardır. Bu sebepler eski kraliyet idaresi zamanından başlar. O vakit, İspanyada Cümbüriyet idaresi lehinde propaganda ve tahrikat yapmak isteyen kiral düşmanları, Fransız - İspanyol hududu civarında oturuyor ve dahil ile muhaberelelerini oradan idare ediyorlardı. Kiral idaresinin şikâyeti üzerine bu müteccilerden bir kısmı tevkif, bir kısmı da huduttan uzaklaştırıldı. Aradan zaman geçti. İspanyada kiral idaresi devrildi, yerine cümbüriyet rejimi geldi. Birçok kraliyetçiler, Fransa - İspanyol hududu üzerinde toplandılar. Bu defa şikâyet etmek sırası İspanya cümbüriyet hükümetine gelmişti. Fakat Fransaya sözünü dinletemedi. Fransa hükümeti, bu adamların tahrikat yapmadıklarını beyan ederek haklarında zecri bir karar almaya lüzum olmadığını söyledi. Bu hâdiseler İspanyol cümbüriyetçilerini hergün bir parça daha kızdırıyordu. Nihayet bu memnuniyetsizlik, İspanyol radikal fırkası azasından Ortega Y Gasse lisanile İspanyol Meb'usan Meclisinde şiddetli bir surette tezahür etti. Dünya parlâmentolarından hiçbirinde görülmemiş acı ve açık bir lisan ile bu İspanyol cümbüriyetçisi, Paris Polis Müdürü M. "Chiappe," ve dolayısıyla Fransız hükümetini, Kraliyetçi İspanyollara sahte pasaportlar vererek memleket dahiline salıvermekle itham etti. Hükümet, bu şiddetli sözleri tadil edecek şekilde tavzihatta bulundu. Fakat olan olmuştu. Şimdi Fransanın başında bulunan Heryo hükümeti geçmiş hataları tamer etmek için İspanyol Cümbur Reisine Lijiyon donnör nişanının en yüksek rütbesini verdi. Ayrıca M. Heryo da Madridi ziyaret etmiye karar verdi. Bu hâdiseler, iki komşu Cümbüriyetleri barıştırmıya matuf olarak atılmış, muslihaneye adımlardır. Fakat müstakbel münasebat ne şekil alırsa alsın, hiçbir hâdis, Ortega Y Gasse'nin acı sözlerini ve açık ithamlarını silemeyecektir.

Streyya

Fransada
Askerî
Manevralar

Paris, 23 — Şampanya mntakasında yapılan askerî talimlerin ilk safhasının son günü hava işleri nazırı M. Penlöve hazır olduğu halde geçmiştir. M. Penlöve manevra sahası üzerinde yapılan hareketlerin devamı müddetince tayyare ile dolaşmıştır. Bu hareketler motörlü cüz'utamların tefevuk ve rüçhanını göstermiştir. Bu hareketlerin ikinci safhası pazartesi günü başlayacaktır.

HARİCİ TELGRAFLAR

Bombalar Ve Ağır Toplar

Silâhlar Konferansında Ölüm Makineleri İçin Hararetli Bir Müzakere Başladı

Cenevre, 23 — Tahdidi Teslihat konferansında Reis M. Henderson, M. Madariaga'nın teklifi üzerine hava bombardımanları meselesinin tetkiki hususunu pazartesi gününe tehir etmiştir.

M. Madariaga, bu meselelerin Almanya hariç olduğu halde müzakeresinin mevsimsiz olduğu mütalesinde bulunmuştur. Büro, ağır topçu kuvvetleri, kimyevi ve mikrop harpleri hakkında hususî raporlar yapılmasını istemiştir.

Mevcut askerî kuvvetler meselesini bizzat büro tetkik edecektir.

Cenevre, 22 — Tahdidi teslihat konferansı Bürosu aktedilecek tahdidi teslihat mukavelesinin murakabesi meselesini tetkika başlamıştır.

M. Benes konferansın ilerde teşkil edilecek murakabe komisyonunun salâhiyetlerinin günün birinde tevsiî imkân ve ihtimallerini tetkike Büroya memur etmiş olduğunu hatırlatmıştır. Birçok murahaslar bu meselelerin arzettiği müşkülâtı ehemmiyetle kaydetmişlerdir. M. Bonkur Fransanın daha 1927 senesinde bir murakabe komisyonu teşkil teklifinde bulunduğunu hatırlatmıştır.

Fransız Nazırlar Meclisinde Paris, 23 — Reiscümbur M. Löbrön, cumartesi günü saat 10 da Rambuyede toplanan nazırlar meclisine riyaset edecektir.

M. Heriotnun Cenevrede Fransız murahas heyeti tarafından ittihaz edilen hareket tarzı hakkında izahat vermesi muhtemeldir.

Beynelmilel
Petrol
Konferansı

Paris, 23 — Beynelmilel petrol konferansı mesaisine nihayet vermiştir. Matbuata verilen bir tebliğde temmuz itilâflarını esas itibarile tasdik etmekle beraber bazı izahat ve tadilat talebinde bulunan Romen murahas heyetinin 20 eylülde yeniden reis olan M. Osiceann'a ve beynelmilel grup mümessillerine mülâki olduğu bildirilmektedir.

Almanlar teslihat hakkındaki müsavat taleplerinden sonra derhal kuvveden fiile geçerek evvelâ 10 bin tonluk «C» ismindeki kruvazörü inşaaya başlayacaklarını söylediler. Sonra da spor teşkilâtı namı altında bütün gençliği inzibat altına almak için lâzımgelen tertibatı aldılar. Gerçi yeni inşa edilecek kruvazör Brüning kabinesi zamanında kararlaştırılmıştı ama Almanların bu teşebbüsü bir tehdit mahiyetinde görülmektedir. Almanyanın muhtelif spor teşekküllerini «Wehrsport» namı altında birleştirilmesi doğrudan doğruya Versay ahitnamesine külliyen muhalif görülmektedir.

Resmîmiz bu iki kararı veren millî Müdafaa Nazırı Jeneral Fon Şlayher'i ve «Wehrsport» teşkilâtının başına getirilen Jeneral Ştülpağeli göstermektedir.

Gandi Ölüyor

Hint Lideri Açlık Grevinden Bir
Türlü Vazgeçmek İstemiyor

Puna, 23 — Mecusilerin liderleri, muhtelif cemaatlerin mümessilleri ve "dokunulamazlar," murahasları arasında bugün yapılan müzakereden sonra müşterek bir heyet Gandiyi mevkuf bulunduğu hapishanede ziyaret etmiştir.

Bu müzakerelerden maksat, Gandinin açlık grevine nihayet vermesini mümkün kılacak bir tesviye sureti esas bulmaktan ibarettir.

Gandiyi ziyaret eden bu murahas heyetinin azası, iki saatlik bir mülâkattan sonra Gandinin nezdinden ayrıldıkları vakit, şu beyanatta bulunmuşlardır:

"Gandi ile uzun, samimi ve

memnuniyeti mucip bir mülâkatta bulduk. Yarın sabah kat'î ve nihai bir itilâf aktederek dönecemizi ümit ediyoruz.

"Bu itilâfin tamamlanmasına ait müzakerelere yarın da devam olunacaktır.

Gandi ile bir anlaşma elde edilebildiği takdirde M. Mak Donald keyfiyetten derhal haberdar edilecektir.

M. Heryoyu Ziyaretler

Paris, 23 — M. Heryo bugün Başvekâlet dairesinde M. Bonneyi, Cemiyeti Akvamın Mançuri tabkikat komisyonu azasından Jeneral Klodeli, Maliye Encümeni Reisi M. Malviyi kabul etmiştir.

— Lütuf ve inayet edip şu dilimden bir tadıveriniz!

Şayet dilimi elinden alırlarsa siyah ellerine dikkatle bakar ve eğer, üstünde bir damlacık marmelât keşfedecek olursa yalardı. Petrovna bir şişe kiraz şurubu hediye eder ve zabitin neş'eli karısı da ceviz ve bisküvi getirdi ve sonra büyük annemin pek hoşlandığı bir yemek fash başlardı.

(Pekâlâ) nın beni odasından uzaklaştırmak için yaptığı tecrübeden biraz sonra ninem yine böyle bir eğlenti akşamı tertip etmişti. Dışarda inatçı bir sonbahar yağmuru durmadan yağıyordu. Ruzgâr uluyor, ağaçlar hışırdıyorlar ve dalları ile binaların

duvarlarına çarpıyorlardı. Mutfak sıcağı, herkes dizdize yakın oturuyorlar ve uslu uslu sakin duruyorlardı. Ninem birbirinden güzel hikâyeler anlatıyordu. Ocağın kenarında oturmuş ve ocağın çıkıntısına ayaklarını dayıyarak yalnız bir teneke lâmba ile aydınlanmış olan masadaki misafirlere doğru eğiliyordu. Ninem, keyfi pek yerinde olduğu zaman hikâyesinin en tatlı yerinde ocağın üstüne tırmanır:

"Böyle tepeden aşağıya konuşmalıyım, böyle daha iyi gider!" derdi. Ben ninemin ayakları dibinde, ocağın geniş çıkıntısında hemen (Pekâlâ) nın başı ucunda oturuyordum. Ninem

Gönül İşleri

Kocam
Bana Nisbetle
Çok Gençti

"Şimdi 52 yaşındayım. Artık aşk ve sevdâ bizden uzak. Bu yaştan sonra erkekler insana alâka veya hayran nazarlarla bakmıyorlar. Artık hayatta vazifesini bitirmiş bir kadımdır.

"Sevdimim mi? Çok sevdim. Fakat büyük bir hata işledim. Benden on yaş küçük bir gznçle evlendim. Evlendiğimiz zaman ben 32, o 22 yaşında idi. Onu çok seviyordum. Onu okuttum. Yetiştirdim. Diyebilirim ki bugünkü vaziyetini ona ben temin ettim.

"İlk evlilik senelerimizde aşağı yukarı fakirdik. İstanbul kuytu bir köşesinde, küçük bir evde yaşıyorduk. Fakat acınacak bir halde değildik. Çünkü birbirimizi seviyorduk.

"Nihayet glntü geldi. Kocam muvaffak oldu. Kazancı arttı. Az çok tanınan bir sima oldu. O vakit benim için hayat cehennem olımya başladı. Çünkü sokakta beni her gören "filân beyin karısı bu mu? Allah korusun..." diyor ve ellerini ağızlarına götürüyorlardı. O vakit kocama karşı olan vaziyetimin nezaketini anladım.

"— Beni bırakmıyacaksın değil mi, diyordum.

— İmkânı mı var, iki gözüm? diye beni teselli ediyordu.

Nihayet mukadder olan oldu. Bir kıza rast geldi. Kadın onu derin bir aşkla sevdi. Kadın o kadar güzeldi ki, erkek olsaydım ben de onu sevebilirdim. Kocam bir müddet bu aşkla mücadele etti. Benimle kalmak istiyordu. Fakat mukavemet edemedi. Ayrılmak lâzım geliyordu. O vakit genç kıza gittim. Vaziyeti anlattım. Kocamı kendisine vermiye razı olduğumu söyledim. Yalnız ona ihanet etmemesini ric aettim.

"Biz ayrıldık. Onlar evlendiler. Şimdi mes'utturlar. Fakat ben, ben çok bedbahtım. Bütün günahım sevmemek değil, kocamdan yaşlı olmaktı. Erkek olsa idim, karım benden on yaş küçük olsaydı, böyle bir felâket mütasavver değildi. Çünkü erkek hâkimdi ve kadını istediği gibi ihmal edebilirdi. İşte o vakit cemiyetin kanunlarına isyan ettim. Aramızdaki müsavatsızlığa kızdım. Fakat ne yapabilirdim? Ne yapabilirim.."

Raziye

Yapacak bir şey yok. Mademki kaderin size tayin ettiği felâketi kendi arzunuzla kabul etmişsiniz, boyun eğmekten başka ne yapabilirsiniz?

Fakat siz genç karilerim, bundan ibret alınız ve kendinizden küçük erkekleri sevmeyiniz.

HANIMTEYZE

TEFRİKAN UMARASI: 77

ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edibi Maksim Gorkunin hayal romanı

Türkçeye Çeviren: Muvaffak

Ninemin yağmurlu gecelerde büyük babam evden gittikten sonra mutfakta bir çay toplantısı yapmak âdeti idi. Bu toplantıya bütün kiracıları davet ederdi. Arabacılar, Tatar Valej ve ekseriya şişman Petrovna ve hatta evin ön kısmında oturan neş'eli hanım da bulunurdu. (Pekâlâ) ise her defasında hiç kıpırdanmadan sükût ederek sobanın yanındaki köşesinde otururdu.

Dilsiz Stepa Tatarla iskambil oynardı. Tatar kâğıdın tersile dilsizin geniş burnu üstüne vurarak şaklatır ve derdi ki:

— Şeytan herif al işte!

Peter amca büyük bir dilim beyaz ekmekle bir büyük kavanoz frengüzümü marmelâdı getirir, bunu bolca ekmeğe sürer, bu iştah aver dilimi avucu üstünde göstererek derin bir reverans yapar ve nazikâne derdi ki:

Cengâver İvan ile muhacir (Mipon) un acıklı hikâyesini anlatıyordu. Ağzından kelimeler su gibi akıp gidiyordu:

İvan kılıcını kınından sıyırdı. Ceketinin ucile demirini sil-di, parlattı ve dedi ki:

— Hadi son defa olmak üzere Allaha, benim, senin ve bütün insanlar için dua et.

Miron'un oturduğu yerde bir genç kayın ağacı vardı. İhtiyar, hemen bu ağacın altında diz çöktü.

Ağacın uçları dindar ihtiyara doğru eğiliyordu.

İhtiyar sükûnetle güldü ve cengâvere döndü:

(Arkası var)

Dünya İktisadiyatı

Streza Konferansı

Bir müddettenberi Stresa şehrinde Merkezî Avrupa ve Tuna devletleri murahhaslarından mürekkep bir iktisat konferansı, bir taraftan bu memleketlerin iktisadi vaziyetini düzeltecek tedbirleri, bir taraftan yakında toplanacak olan cihan iktisat konferansında konuşulacak meseleleri tetkik ile meşguldür.

Lozan ve cenevre konferanslarından sonra, şimdi de iktisadi konferanslar başlamış bulunuyor.

Geçen gün bu konferanstan bahseden Yunus Nadi Bey, bizim de niye bu müzakerata davet edilmediğimizden şikâyet ediyordu. Filhakika hakikaten merkezî ve şarki Avrupa devletlerinin iktisadi derterini halle çalışan bir konferansa bizim de iştirak etmeliğimiz lâzım gelirdi. Fakat bu mütalea, bu konferansın mahiyetini bilmiyenler için varittir. Yoksa Streza konferansının içyüzünü bilenler böyle bir sual sormıya lüzum görmezler.

Filhakika Strezada gûya Merkezî ve Şarki Avrupa milletlerinin iktisadi vaziyetleriyle meşgul olan bu konferans ne yapmak istiyor?

Bu milletlerin iktisaden uçurum kenarında bulduklarını söylemeye artık ihtiyaç kalmamıştır. Bu devletlerin herbirinin bütçesi bozulmuştur; işsizlik ve köylünün borçları mütemadiyen artmaktadır. Ticaret hiçe inmiştir. Hele Tuna devletlerinin iflâs halinde buldukları Cemiyeti Akvamın da tasdikına uğramıştır. Bunlara bir an evvel para ikraz etmek lâzımdır.

Birkaç ay evvel, sabık Fransız Başvekili Tardiyö bu devletleri, Almanya ve İtalya hariç olmak üzere bir gümrük birliği aktetmeye teşvik etmişti. Bu maksatla geçen ilkbaharda Londrada da aktedilen konferans muvaffakiyetsizlikle neticelendi. Almanya ile İtalya, Fransanın bu projesine şiddetle muhalefet etmişlerdi.

Tardiyö düştükten sonra bu proje bir müddet uyur gibi oldu. Şimdi tekrar Fransız Başvekili Heryo tarafından canlandırıldı ve bu defa bir Streza konferansı vücutte getirildi.

Streza konferansının gayesi, Tuna devletleri arasında ticari alış verişe mâni olan engelleri kaldırmak, cenubu şarki devletlerinin zirai mahsullerine bir pazar bulmak, ve Avusturya ile Çekoslovakya sanayiine mahreç temin etmektir. Fransa, bu projenin icra edilebilmesi için, küçük itilâfın nüfuzu altında bir blok vücutte getirmek lâzım geldiğini iddia etmektedir. Küçük itilâf ta Fransanın bir aleti olduğu için, bu suretle bu blok ta Fransanın nüfuzu altına geçmiş olacaktır.

Zaten Fransa bu gayeye doğru bir iki adım da atmış bulunuyor. Bükreşte tamamen kendi tesir ve nüfuzu altında bulunan bir hükümet vardır. Ayrıca Romanya üzerinde mali kontrol yapmaktadır. Avusturya 300 milyon şiline Fransaya istiklâlini satmıştır.

Şimdi Stresa konferansile bu hâkimiyeti tevsi etmek bütün

Dünyada Olup Bitenler

Almanyada Mektep Çocukları Da Fırka Kavgalarına Karışmaya Başladılar

Mektepte Çocuklar Hitler Ve Komünist Kavgası Yapıyor

Alman çocukları Götenin odasında: Büyük Alman şairinin oturduğu yer, kahve fincanını görüyorlar

Berlin (Hususi) — Almanyada fırkalar arasındaki siyasi kavgaya mektep çocuklarının oyunlarına kadar sirayet etmiştir.

Gazeteler, ilkmektep muallimlerinin maarife verdikleri raporları neşrediyorlar. Bu raporlarda muallimler, mektepte talebe arasında şahit oldukları vak'aları kaydediyorlar.

Muallimin biri 14 yaşında bir çocuğun sırası üzerinde bir sürü beyanname bulmuştur. Beyannameye çocuklara sınıf kavgasını tes'it için bir şarki öğretilmekte ve bayram günleri hep birlikte söylemek üzere ezberlemeleri tavsiye edilmektedir. Beyannamenin altında talebenin kendi imzası, imzanın üzerinde de "Kızıl cephe reisi" unvanı vardır.

Muallim talebeyi isticvap ettiği zaman, çocuk komünist olduğunu ve o kanaatte olmanın arkadaşlarını sıkıştırdığını itiraf etmiştir.

Diğer bir muallim, birçok talebenin mektebe Hitler üniforması ile geldiklerini bildirmiştir. Bunlar, bazan mektebe geç gelirler, mazeret olarak ta dışarda komünist arkadaşlarıyla kavgaya ettiklerini söylerler.

Dükkanları Basan Çocuklar

13 mektep talebesi bir gün mağazalardan birini basarak 18 bıçak aşırılmışlar. Talebe bunu mektepte ıftibarla anlatıyor. Muallim sebebini sorduğu zaman Hitlerin bütün küçük esnafı ortadan kaldıracığını, binaenaleyh şimdiden dükkanların yağma edilmesi lâzımgeldiğini söylüyorlar, bunu da babalarından işittiklerini itiraf ediyorlar.

Çocuklar sokağa çıktıkları zaman birbirlerine:

- Yaşasın Hitler
- Kahrolsun Moskova
- Yaşasın Talman (komünist reisi)

Tuna ve şarki devletleri de kendi nüfuzu altına almak hevesindedir.

Konferansta bu işin farkında olan Alman ve diğer milletler murahhasları bu projenin tahakkukuna mâni olmak için her türlü müşkülâtı ihdas etmekten geri kalmıyorlar. Bu sebepledir ki konferansın müsbet netice vereceğine ihtimal verilmemektedir. Ve böyle bir konferansa bizim davet edilmemiş olmamız hiç te şayanı teessür değildir.

Alman çocukları Göteye ninesinin hediyeli kukla tiyatrosunu seyrediyorlar

nist reisi)

Nâralarile etrafı çınlatır ve birbirlerine girerler.

Hitlerciler, on ile 20 yaşlar arasındaki çocuklar arasında neşredilmek üzere hususi propaganda broşürleri bastırmıştır. Bu broşürlerde çocuklara şunlar tavsiye edilmektedir:

"Hitlerci çocuklar, Hitlercilerden ölen her çocuğun intikamını alınız, komünist çocukları unutmayınız. Biz hürriyeti, onlar esareti temsil ederler."

Babalarını Taklit Ediyorlar

Çocuklar sokaklarda mensup oldukları fırkaların işaretleriyle selâmlaşır. Naziler el kaldırarak, komünistler yumruk sıkarak.

Çocuklar evde babalarından ne işitiyorlarsa, sokakta onu tatbika kalkıyorlar. Eskiden çocuklara hocalarına hürmet etmeleri telkin edilirdi. Şimdi çocuklar hocalarına düşman nazarile bakıyorlar.

Hatta Berlin işçi semtinde bulunan çocuklar, geçen gün mektepte grev ilân ettiler ve babalarına aylıkları verilmedikçe mektebe gitmeyeceklerini bildirdiler.

Şüphesiz bütün bunlar iktisadi buhranın birer neticesidir. Fakat bunun daha fenası, birtakım çocukların evde kalarak mektebe gidememeleridir. Bir anne mektebe gönderdiği bir mektupta "Greta mektebe gidemeyecek, çünkü yiyecek ekmeğimiz yok. Hükümetin verdiği yardım parasını almak için de daha bir hafta var. O vakite kadar Greta evde kalacak." diyor.

Bir çocuk mektep vazifesi olarak şu parçayı yazmıştır:

"Babam sıkılıyor. Çünkü buhran bizim de kapımızı çaldı. Eskiden neş'eliydi. Şimdi yalnız gazete okuyor ve politikadan bahsediyor. Pazar günleri kıra gezmeğe giderdik, şimdi evde kalıyoruz."

İki Defa Birinci

Bu resimde İngilterede 1932 güzellik kuralıçesi intihap edilen güzel kıızı görüyorsunuz. Mis İngiltere, geçenlerde yapılan bir plâj müsabakasında da cazibe ve zarafet noktasından da yine birinciliği kazanmıştır.

Kari Mektupları

Yegâne Derdimiz Tramvay Beklemektir

Yedikule, Topkapı ve Aksarayda oturanların yegâne üzüntüleri tramvay beklemekten ibarettir. Tramvay Şirketi her nedense bu semtlerde tramvayları pek fasılah işletmektedir. Bazan 15-20 dakika tramvay beklediğimiz oluyor. Beyoğlu hattına namütenahi tramvay tahrik eden şirket bizlere neden üvey ana muamelesi yapıyor. Bu hatlarda işliyen tramvayların hepsi çift arabadır. Şirket bir vatman istimalile bu arabaları tek olarak işletse de tramvaylar biraz sık işlese ve biz de tramvay beklemekte kurtulsak ne olur?

Onu Çeyrek Vapuru

Kadıköy ve Haydarpaşada oturanlar bilirler. Seyrisefainin antika bir vapuru vardır. Saatlerce bekledikten sonra ancak iskeleye yanaşabilen bu vapur bu semtin son vapuru olan onu çeyrek vapurudur. Her nasılsa vapuru kaçırın zavallı halk, bu vapurda sinir ve âsabu bozulduktan sonra evlerine gidebilmektedirler. Nazarı dikkati celbetmenizi rica ederim. Haydarpaşalı

Mengenin Tapu Kayıtları

Gerede kazasına tâbi nahiyeye merkezleri ve bilhassa Mengen nahiyesi tapu meselesi halledilemeyecek derecede karışmıştır. Arazi tahsildarı köylere tahsil için geldiği vakit vereselere taksim edilen arazinin vergi parasını tahsil için tahsildar ve karye heyeti büyük bir müşkülât içerisindeydiler. Tahsildar aynı parayı aynı şahıslardan tefrik etmezsin talep ediyor. Araya verese giriyor ve bu meseleyi halliğin günler geçiyor, bazan halledilemediği de vakidir.

Memleket ahalisini bu pek müşkül vaziyetten kurtarmak için tapu kayıt muamelesi muntazam bir hale konmalıdır.

Mengenin Beşler köyünden mürettip Mehmet Cemil

Yusufoşada Tırnak Kokusu

Yusufoşada Nalbantçılar soğunda birkaç sıra nalbant vardır. Bunların hepsi sabaktan akşama kadar ocaklara tırnak ve saire atarak pis ve muzır kokular neşretmektedir. Sıhhati umumiye namına alâkadarların nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim.

Yusufoşada Osman Sadrettin

Balıkçıların Döktüğü Sular

Aksaray caddesinde polis karakoluna gidecek yolda turşucularla, balıkçıların döktükleri sular birikmekte ve fena kokular neşretmektedir.

Orhan

SON POSTANIN İLÂN FİATLARI

- 1—İlânın bir satırı gazetenin metin yazısına vasatı 4 kelimedir.
- 2—Aynı yazının 2 satırı 1 santimdir.
- 3—Daha kalın ve daha ince yazılar santim ile hesap edilir.
- 4—Sayfasına göre ilânlar aşağıdaki fiatlara tâbidir:

Sayfa	Santimi	Kr.
1 inci	400	Kr.
2	250	"
3	200	"
4-5	100	"
Diğer sayfalarda	50	"
Son 2 sayfada	25	"

Meşhur Kara Ali Başpehlivanlığı Yine Kazandı

İzmirde
Altınordu
Şampiyon

Himaye Etfal Cemiyeti tarafından Ankarada önümüzdeki hafta zarfında tertip edilen Türkiye Başpehlivanlığı müsabakalarına hazırlık olmak üzere şenrimizde üç gündüberi devam eden alaturka pehlivan güreşleri dün nihayetlendi.

İki gündüberi yapılan tasfiye müsabakalarından sonra geriye nihai çarpışmayı yapacak pehlivanlar kalmıştı. İlk güreşler büyük orta pehlivanları arasında yapıldı.

Yaşı henüz on sekiz olan ve güreş tarzının hızlı olması dolayısıyla yıldırım ismi takılan yeni pehlivanla eski ve usta bir pehlivan olan Kireçburunlu Mehmet Ali pehlivan arasında yapılan güreş Mehmet Alinin galibiyetle bitti.

Bu kısmın en sağlam pehlivanı olan Gönenli Hamdi yenici Mehmede ve Manisalı Ömer de Kireçburunlu Mehmet Aliye galip geldikten sonra yapılan final güreşinde Manisalı Ömer, Hamdiye sıkı bir güreşten sonra pes etti ve Hamdi büyük ortayı kurtardı.

Başaltı güreşlerine dört pehlivan girmişti. Koç Ahmet, Hayrebolu Mehmet Ali, Uzunköprülü Hüseyin ve Çoban Mahmut, Uzun ve sıkıcı bir güreşten sonra Koç Ahmet hamle fazlalığı dolayısıyla Mehmet Aliye galip ilân edildi. İzmirde başaltını kurtarmış olan Uzunköprülü Hüseyin ile Çoban Mahmudun güreşleri çok zevkli oldu ve neticede Uzunköprülü galip geldi. İki galipler Koç Ahmet ve Uzunköprülü tutuştular. Neticede hakem heyeti bu iki pehlivanı berabere ayırdetti.

Sıra stadyomu çerçeveleyen binlerce halkın sabırsızlıkla beklediği başpehlivanların güreşine geldi. Hakem heyeti tarafından çekilen kur'a neticesinde pehlivanlar şu suretle güreşeceklerdi:

Kara Ali Tekirdağlı Hüseyinle, Bolulu Cemal Molla Arifle, Manisalı Rifat Mandıralı Ahmetle. Pehlivanlar yağlanmış ve dizilmişlerdi.

Güreşler başladı. Ortada çarpışan üç çift pehlivan arasında göze çarpan Kara Ali - Tekirdağlı Hüseyin ve Manisalı Rifat-Mandıralı Ahmet çifti idiler. Bunların güreşleri cidden kıran kırana idi ve zevkle seyrediliyordu. Manisalı Rifat hasta olduğu için yarım saat sonra Mandıralı Ahmede pes etti. Şimdi ortada iki çift kalmıştı. Kara Ali ile Tekirdağlı Hüseyinin çok candan güreşleri ve birbirlerini bastırmaları, sıyrılmaları görülecek manzaralardandı. Belli idi ki her iki pehlivan da bütün kuvvetlerle güreşiyorlardı.

Bu temiz ve kıran kırana güreş yanında Bolulu Camal ile Arifin kaçak gösteriş güreşleri can sıkıcı bir manzara arz ediyordu. Mütemediyen gezinen dört defa el enseye geldikten sonra

ya göz silmiye veyahut su çarpmıya giden bu baş pehlivan namzetleri halk üzerinde hiç te müsait bir tesir bırakmamışlardı. Ve esasen de bunları seyreden yok gibi idi.

Nihayet Kara Ali Tekirdağlı bastırdı ve ters künden ters kepçe oyununa geçti, sırtı yere gelmek üzere olan Tekirdağlı Hüseyin pesetti. Bir saat kırk beş dakikalık bir boğuşmadan sonra Kara Alinin en çetin hasmına karşı kazandığı bu galibiyet çok alkışlandı.

Geriye kalan Cemal - Arif güreşi hâlâ devam ediyordu. Aradan on beş dakika geçer geçmez Kara Aliyi Mandıralı Ahmetle tutuşturmak istediler. Kara Ali buna itiraz etti. Mandıralının Cemal - Arif galibile tutuşmasını ve bu güreş galibile de başpehlivan olması dolayısıyla kendisinin güreşeceğini söyledi.

Yine münakaşalar başladı.

Dünkü alaturka güreşlerden
İki canlı intiba

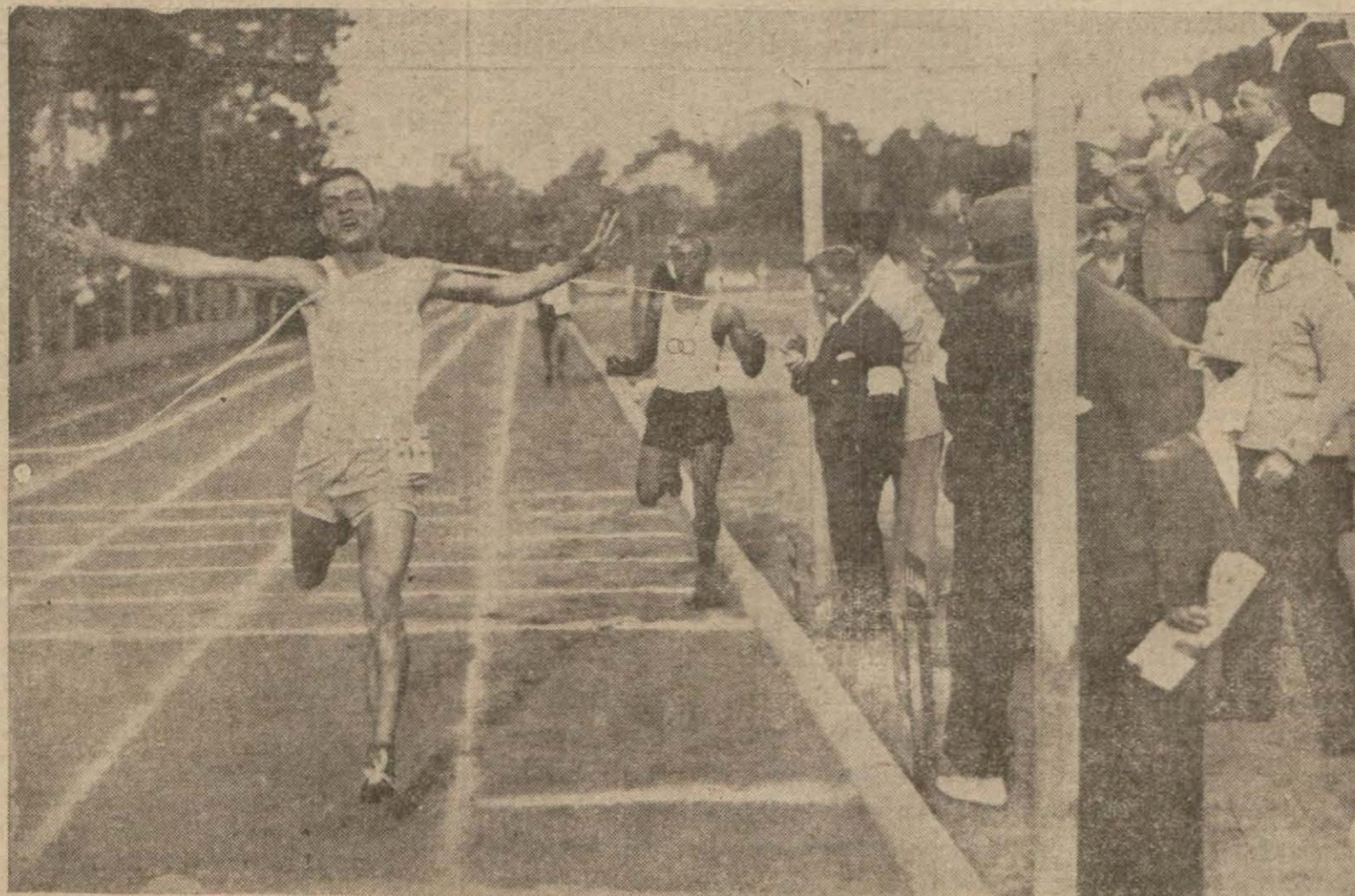
Her kafatan bir ses çıkıyordu. Nihayet hakem heyeti manasız bir şekilde güreşen Cemal, Arif

İzmir, 23 (Hususi) — Bugün Alsancak stadyomunda Mıntaka Şampiyonluğu için Altınordu ile İzmirspor takımları karşılaştılar.

Oyun dört buçukta başladı. Tribünler hıncanın seyircilerle dolu idi. Altınordulular 12 inci dakikada ilk golü yaptılar. İki taraf çok tehlikeli hücumlar yapıyordu. Oyun umumiyet itibarile başından sonuna kadar canlı ve heyecanlı geçti. Neticede Altınordu 2 - 1 galip gelerek İzmir şampiyonluğunu kazandı.

çifti müsabaka harici ilân etti ve Kara Ali de Mandıralı ile tutuştu.

On beş dakikalık sıkı bir güreşten sonra Kara Ali Mandıralı Ahmedi göndeden astı. Bu vaziyet karşısında Mandıralı pes etti ve bu suretle iki çetin hasmı yenen Kara Ali İstanbulda da birinciliği kazanmış oldu.

Dünkü atletizm birincilikleri müsabakalarından bir enstantane

Türkiye Atletizm Birincilikleri

Dün Kadıköy Fenerbahçe stadyumunda Türkiye Atletizm Federasyonu tarafından tertip edilen Türkiye Atletizm birincilikleri yapılmıştır. Bu müsabakalara İstanbul, İzmir, Ankara, Balıkesir, Bursa mntakaları iştirak etmişlerdir.

Saat tam üçte bütün atletlerin iştirakile çok muntazam bir geçit resmi yapılmış ve bundan sonra Cevdet Kerim Bey tarafından bir nutuk irat edilmiştir.

Bundan sonra müsabakalara başlanmıştır. Neticeler şunlar:

110 metre manial: 1 inci Sedat (İstanbul) 17. 1/5, 2 inci Samim (İzmir).

100 metre: 1 inci Semih (İstanbul) 10. 4/5 Türkiye rekorunu egale etmiştir. 2 inci Fuat (İstanbul) 3 üncü Ali Rıza Ankara.

Gülle atma: 1 inci Naili (İstanbul), 2 inci Niyazi (İzmir)

800 metre: 1 inci Besim (İstanbul) 2,06,1/5; 2 inci Şevki (Ankara), üçüncü Muhsin (İstanbul).

Yüksek atlama: 1 inci Haydar (İstanbul) 1,80. 2 inci Cihat (İzmir) 1,76.

10,000 metre: 1 inci Remzi (İstanbul) 34,09,4/5. 2 inci Ahmet (İzmir). 3 üncü Naci (İstanbul).

4 x 400 bayrak: 1 inci İstanbul takımı (Ragıp, Sami, Ziya, Besim) 3.41.4-5, 2 inci Ankara, 3 üncü İzmir, 4 üncü Balıkesir, 5 inci Bursa.

İstanbulun rekoru yeni Türkiye rekorudur.

Yüzme Ve Kürek

Dün Denizcilik Heyeti tarafından tertip edilen yüzme ve kürek mukavemet müsabakaları yapılmıştır. Yüzme mukavemet müsabakalarına üçü hanım olmak üzere on beş kişi girmiştir. Hedefe vâsil olan yedi yüzücünün rekorları şunlardır:

1 inci Cihat (Beykoz) 2 saat, 05 d. 48 saniye, 2 inci Mille Eva Alter 2 saat 18 d. 23 saniye, 3 üncü Talât (Beykoz) 2 S. 25d. 34 saniye 4 üncü Osman 2,29 d. 47, 5 inci Nurettin Ejder 2, 39 d. 21, 6 inci Mille İnge Bihrmann 2, 51 d. 35, 7 inci Hikmet Melih (Fenerbahçe) 2 s. 58 d. 35 s. 8 inci Christa Bihrmann 3 s. 08 d. 27 s.

Yenimahalle ile Üsküdar Salacak iskelesi arasında yapılmak üzere tertip olunan kürek mukavemet müsabakasına Beykoz, Galatasaray, Beylerbeyi kulüpleri iştirak etmiş ve üç çifte futalarda, Beykoz rakiplerinden 700 metre ilerde olarak birinci ve Beylerbeyi ikinci, Galatasaray üçüncü gelmişlerdir.

Beykozlu kürekçiler bu mesafeyi 1 saat 12 dakika 55 saniyede katetmişlerdir.

İki çifte futaya yalnız Beykoz iştirak etmiş ve aynı mesafeyi 1 saat 21 dakika ve 8 saniyede katetmiştir.

Olimpiyat

Olimpiyat spor mecmuasının bugün çıkan son nüshası haftanın bütün spor hareketlerini, canlı resim ve yazılarla ihtiva etmektedir.

OTUZ SENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

Halk Şöyle Dursun, Nüfuzlu Adamlar Bile Fehimin Şerrinden Korkuyorlardı

Onun Astığı Astık Kestiği Kestikti

Muharrir *

Her Hakkı Mahfuzdur

-137-

— Haydi bakalım paşa.. Üç bin lira vereceksin.

Diye taziyeye başlanmış. Osman Paşa, başına geleni anladığı için:

— Dört bin liram vardı. Onu da Gani Bey zorla elimden aldı. Asmaya götürseniz on param yok. Bana kıymayınız.

Diye yalvarıp yakarmaya başlamış.. Fakat, etrafını alan taş yürekli herifler buna inanmamışlar. Kırbaç ve usturluplarla dayak atmağa başlamışlar. Okadar fena dövmüşler ki her tarafını kan içinde bırakmışlar. Zavalı adam dayanın acısına dayanamıyarak bayılmış. Oradan bir sedyeye koymuşlar. Tersane-i Âmiri hastanesine yollamışlar.

Osman Paşa yirmi beş gün hastanede yattıktan sonra çıkmış.. Fakat, sakat olduktan sonra..

★

Bütün bu tasallüt ve tecavüzler, yalnız halka karşı yapılmıyor; en mümtaz zevat bile Fehim Paşa avenesinin şerrinden masun kalmıyordu. Bu güruhun en fazla musallat olduğu zat, (veliaht Reşat Ef.) idi.. Abdülhamidin en zayıf tarafını keşfeden Fehim Paşa, bütün kuvvet ve mehareti bu nokta etrafında topluyor, ve sık sık Abdülhamidin evhamını tahrik edecek jurnaller vererek ne derecede müteyakkız bulunduğunu hükümlara ihsas etmek istiyordu.

Reşat Efendinin sarayında altı kadın ve altı erkekten mürekkep bir tarassut şebekesi vardı. Bunlardan üç kadın ve üç erkek Fehim Paşanın, diğer üç kadınla üç erkek te Beşiktaş muhafızı Hasan Paşanın adamları idi. Bunlar mütemadiyen Reşat Efendi ile muhitinde bulunanları tarassut altında bulundurarak şüpheli bir hareket vukuunda, derhal efendilerine malûmat veriyorlardı. Lâkin şu nokta mühimdir ki, Fehim Paşa ile Hasan Paşanın arası açık olduğu cihetle, bu tarassut kuvvetlerinin de birbirine itimadı olmadığından, bunlar da birbirini kontrol ediyor, Hasan Paşanın adamları daima Fehim Paşanın adamlarına karşı kontra hareket ediyorlardı.

Reşat Efendi (Mevlevî) tarikatine mensup olduğu için, (Mevlâhanekapısındaki Mevlevî dergâhı postnesini Celâleddin Efendi) yi pek çok sever ve onunla gizlice muhabere ederdi. Bir gün, yine bu zata kendi elile bir mektup yazdı. Ve saray usulü üzere mektubun zarfını mühürlenmek için cezve içinde kırmızı mühür mumu kaydattı. Zarfı kapadı. Erimiş mumu dökererek üzerine mührünü bastı. En sadık

bendeğânından olan Esvapçıbaşısı Sabit Beye verdi:

— Bugün izin gününüzdür. Hem gidip konağınızda rahat ediniz, hem de bu mektubu gönderiveriniz.

Dedi.. Sabit Bey, mektubu aldı. Saraydan çıktı dağruca (Haseki) de bulunan konağına gitti. Daima bu muhabere içinde kullandığı kadın vasıtasile mektubu Şeyh Celâleddin Efendiye gönderdi.. Sabit B. bu tarafta, ailesi efradı arasında sakin ve müsterih bir surette vakit geçirerek cevap beklerken, Yıldız sarayında kıyâmetler kopuyordu. Çünkü Fehim Paşanın kadın memurları, mektubun yazıldığını, mumun eritildiğini, zarfın mühürlendiğini ve Sabit Beye verildiğini görmüşler, derhal erkek memurlara haber vermişler, onlar da derakap Fehim paşaya koşarak meseleyi hikâyeye etmişlerdi. Aradan çok geçmeden Abdülhamit şu jurnalı aldı:

(Veliaht Reşat Ef., Avusturya sefirine bir mektup yazarak bizzat mühürlemiş ve esvapçıbaşısı Sabit Beye tevdi etmiştir. Sabit Bey elyevm mezunen hanesinde bulunuyor. Bu mektubu bu gece sefire götürmesi muhtemeldir. Yapılacak muamelenin irade buyurulması ehemmiyetle maruzdur.)

Abdülhamit, bu jurnalı alır almaz, fena halde telâş etti. Derhal Fehimi çağırarak şu emri verdi:

— Şimdi tertibat al. Sabit Bey Sefarethaneye giderken yakala. Üzerindeki mektubu bana getir. Kendisini de dairende mahfuz bulundur.

Fehim, bu iradeyi telâkki eder etmez, hemen sabit Beyin konağını tarassut altına aldırdı. Kendisi de o civarda bir yere saklandı.

Bu esnada meseleyi Beşiktaş muhafızı Hasan Paşa haber aldı. Fehim Paşa avenesinin, Sabit Beyin başına bir çorap öreceğini anladı. Sabit Beyin konağına gizlice bir adam yolladı. Sabit Beyi vaziyetten haberdar etmekle beraber o gün ve o gece kat'iyyen sokağa çıkmamasını tavsiyeyi de unuttu.

(Arkası var)

26 Eylül Çarşamba

ELHAMRA sineması
En çok sevilen artist
MARY GLORY
ile MARGUERİTE MORENOyu
(Daktilonun İzdivacı)
filminde takdim edecektir.

MALEK
Harbe Gidiyor

Amerikada İçki Yasağı Taraftar Ve Aleyhtarları

Amerika Cümhur Reisi intihabı, iki ay sonra bütün şiddeti ile başlamış olacak. Bir hafta kadar evvel Amerikanın Men eyaleti, bu vazifesini yaptı. Esasen bu muntaka, bir an'ane hâlinde olmak üzere umumî intihaptan iki sene evvel mümessillerini seçer.

Bu defa da aynı suretle mümessillerini ayırdı.

Fakat 50 sene-denberi Reiscümhur Hoverin Cümhuriyetperver firkasına rey verer bu muntaka, bu defa demokratları tercih etti, onlardan mümessil seçti. Bunun sebebi Amerika buhranı olduğu kadar içki yasağı meselesidir. İçki yasağının kaldırılıp kaldırılmaması ciddi bir prensip hâdisesi olduğu için bilhassa halk arasında bu iş, büyük alâka

uyandırıyor. Şimdi âdet olmuştur. İçki içilmesine taraftar olanlar, geceleri pencerelerinin önüne bir lamba koyuyorlar ve bununla bu husustaki fikirlerini ifade etmiş oluyorlar. Resimde gördüğümüz kadın da içki yasağının kalkmasını isteyenlerdendir. Onun için penceresinin önüne yanmış bir lamba yerleştiriyor.

Çok Eski Devirlerde İstanbul

Âsi Yeniçeriler Yangın Kulesine Ateş Verdiler

Bunun Üzerine Beyazıt Meydanında Bugünkü Yangın Kulesi Yapıldı

Türklerin İstanbulda ilk yaptıkları yangın kulesinin eski Meşihat binasının yanındaki büyük köşk olduğunu dün yazmış, bir hayli tafsilat vermiştik. Bugün de bu bahsi bitiriyoruz :

Bu kulede yangın bekliyen köşklünün vazifesi kulenin içinde dolaşmak, pencerelerden yangını tarassut etmek ve bir yangın görüldüğü zaman da kule başağasını uyandırmaktır. Köşklü yangını görür görmez hemen başağanın yattığı yere koşar ve aralarında şöyle bir konuşma geçerdi:

— Ağa bir çocuğun oldul

— Kız mı, oğlan mı?

Köşklü (kız) derse yangının Üsküdar, Galata, ve Boğaziçinde olduğu, (oğlan) derse İstanbul tarafında olduğu anlaşılır. (13) üncü asırda İstanbul hayatını yazan Ali Rıza Bey bu âdetin şimdiki Beyazıt kulesinde cari olduğunu söylüyorsa da bizim geçen gün gördüğümüz şimdiki kulenin (43) senelik başağası Mehmet Şükri Bey bunun yanlış olduğunu söylüyor ve diyor ki: "(95) yaşında ölen kulenin ilk başağası Necip babaya yettiğim. Ondan da böyle bir şey işitmedim.

★

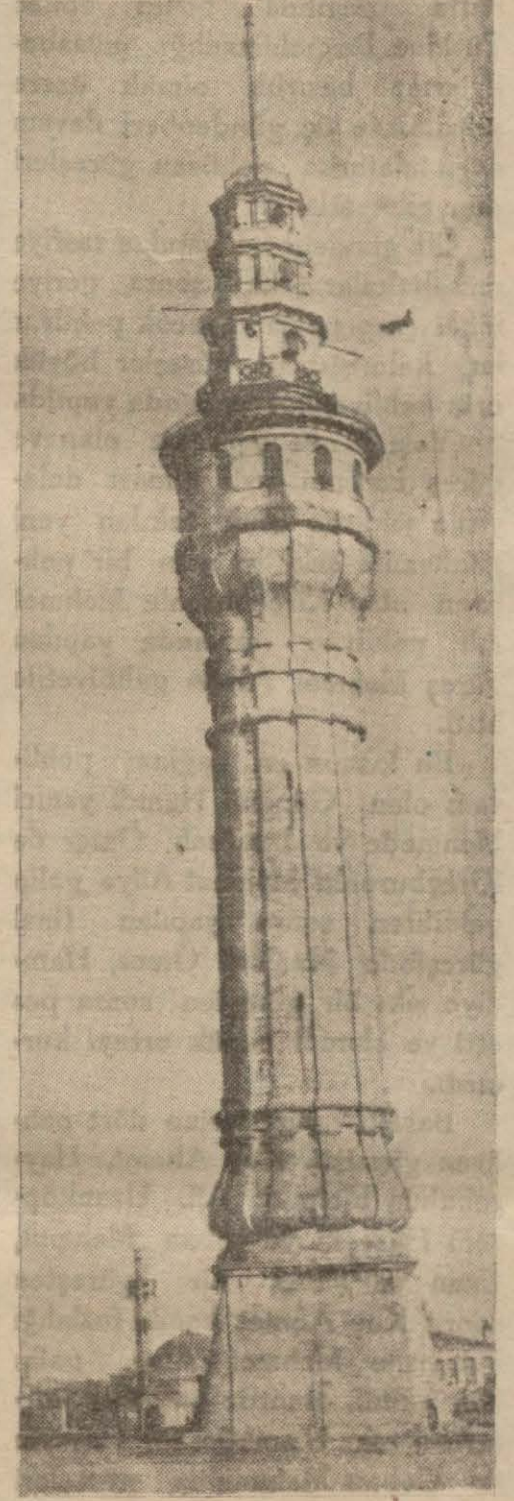
İkinci Mahmut (1241) de Yeniçeriliği imha ederken Ağakapısı (Darıfetva) ve şimdiki Darülfünun binasının yerinde bulunan eski sarayı da (Babı Saraskerî) yapmış ve ağakapısındaki yangın memurlarını da Babı Saraskerinin zaptı raptına memur etmişti. Aynı zamanda şimdiki Beyazıt kulesinin bulunduğu yere tahtadan yeni ve muazzam bir yangın tarassut kulesi yaptırmıştı.

Babı Saraskerinin ilk saras kerliğine de Ağa Hüseyin Paşa tayin edilmişti.

Kule ikmal edilmiş ve henüz içindeki taleşler bile alınmamıştı. Yeniçeriliğin ilgasına bir türlü tahammül edemiyen köşklüler bir gün Ağa Hüseyin Paşa ve Başbinbaşı Osman Ağa evlerine gittikleri zaman kuleye ateş vererek yakmışlar ve Ağa Paşa ile Osman Ağa evlerinden yangına gelirken öldürmeğe karar vermişlerdi. Fakat Ağa Hüseyin Paşa daha tedbirli davranmış, akıbeti daha evvel haber almış olduğu için binayı muhasara ettirmiş ve asileri öldürtmüştü. O sırada kârgir bina yapılmasına da müsaade edildiği için İkinci Mahmut burada kârgir bir bina yapılmasına karar vermiş ve (1243) te azledilen Sarasker Ağa Hüseyin Paşa ile halefini bu kulenin yapılmasına memur etmişti. Bir sene içinde şimdiki kule yapılmıştır. Kulenin cenup cephesindeki kitabeye göre kule (1244) tarihinde ikmal edilmiştir. Yine Bu kitabeye göre kulenin üstündeki alem de altından yapılmıştı. Bu tarihten sonra şimdi rasathane olan yerdeki, havasının güzelliğinden dolayı (Hekim girmez) ismi verilen, İcadiye kulesi yangın köşkü yapılmıştır.

Bu köşk (1270) tarihinde Kırım seferine iştirak için İstanbul gelen İngiliz zabıtlarına tahsis edilmişti. Bunlar giderlerken kuleye ateş vermişlerdir.

Beyazıt kulesinin inşasından sonra o vakte kadar devam eden (Davul ve kös) le yangın ilanı usulü de değiştirilmiştir. Şehir

Beyazıt yangın kulesi

çok genişlediği için kösle halka yangını ilân etmek müşkülleşmişti. Gündüzleri Galata kulesine bayrak ve Beyazıt kulesine sepet çekilir, geceleri de fener konurdu. Tophane Müşürü Halil Paşanın zamanında (1248) senesinde yangının topla ilanı da kabul edilmiştir. Yangın, İcadiyeden (7) pare top atılarak ilân edilirdi.

★★

Mançester Fabrikalarında

Mançester, 23 — Pamuk sanayi patronları ile işçileri arasında bir anlaşma temini maksadı ile yapılan müzakereler, bugün daha müsait bir şekil almıştır. Ücretlerin indirilmesi hakkındaki çetin meselenin müzakeresinde mühim terakkiler elde edilmiştir.

Londrada Bir Grev

Londra, 23 — Doğru malûmat alan mehafilden öğrenildiğine göre, Londrada işliyen otobüsler müstahdemlerinin yapmak istedikleri grevin önü alınmıştır.

TAKVİM

CUMARTESİ

30 Gün - 24 EYLÜL - 932 hısr 141

Arabi Rumî

21 - Cema.evvel- 1351 10 - Eylül- 1352 1345

Vakit	Ensal	vasat	Vakit	Ensal	vasat
Günış	11 40	5. 48	Akşam	11. —	16. 07
Öğün	5. 59	12. 07	Yata:	1. 31	19. 40
İkmal	9. 25	5. 32	İmsak	10. 00	4. 07

TİMURLENK

-94-

Muharriri : * *

Timur Mütemediyen Tevekkülü Düşünüyordu

" Savaş günü o pehlivanı gör. Neler, ne harikalar gösteriyor? En şöhretli kahramanları bir hamlede yıkıyor, kılıçla başlarını kesiyor, hançerle göğüslerini yırtıyor, gözle kollarını kırıyor, kementle ellerini bağlıyor! " [1]

Timur, yine acı acı gölümse di. Küre üzerinde hiçbir pehlivanın kendine karşı varlık gösteremeyeceğine kanaati vardı. Bu kanaat kırk yıllık tecrübelerin mahsulü olup icabında yeni ve şerefli tecrübelerle de teyit olunabilirdi. Fakat bu kudretin kıymeti yine sıfırdan ibaretti. Çünkü küreyi deviren kol, on beş yaşında bir kızı mağlup edememişti. Koca Cihangir, beden kuvvetine lüzumundan çok fazla kıymet veren ve o kuvveti eserinde canlandırabilmek için san'atkarlığın bütün inceliklerini kullanan Şahname sahibine hem kızıyor, hem acıyordu. Bu kıt'ayı okuduktan sonra hiddeti rikkatine galebe etti, kitabı fırlatıp attı:

— Be herif, diye bağardı, kuvvet, ancak güzelliktedir. Üst tarafı masal!

Artık okumayı bırakmıştı, yanını yastıklara verip hulyalara dalmıştı. Genç bir adam gibi hep aşk düşünüyor ve düşünce sinin mihrini Tevekkül teşkil ediyordu. Gerçi o, insafsız sevgilisini birlikte götürmekle sev-davi bir emel takip etmiyordu. Maksadı istihfaf olunan kudretinin hakikatini toy kıza göstermekten ibaretti. Lâkin, hicran ve husran çeken her âşık gibi, yine müphem ümitler beslemekten nefsinin kurtaramıyordu. Sarayda ve haclegâhta beğenilmeyen, reddolunan erkeğin harp meydanında, erlik sahasında takdir olunacağını umuyordu. O, arslanların ihtiyarlıkta da kadir ve kahir olduklarını düşünce siz nikâhlısına ispat etmek azminde idi. Kendisini, elde kılıç, ateşler

[1] Yine Acem edebiyatında eşi olmuştur. Edebi bedialardan olup Osmanlı şairlerini bile asırlarca imrendiren bu meşhur kıt'anın aslı şudur:
Beruzi neberd, an yeli ercümend
Bişengirü hançer, bigürzü kemend:
beridü deridü şikestü bibest
Yelânra serü sinevü pavü dest.

inde yürürken ve on binlerce adamı ardında sürükleyip on binlerce kişiyi de önünde yerlere kapandırırken görecektir olan kızın fikrinde değişiklik vukua geleceğine ihtimal veriyordu.

O zaman, oh o zaman, bu acıklı hayat nasıl rengini değiştirecekti, şu yürek üzüntüsü nasıl bitecekti ve şimdi kara kara bulutlarla kapalı duran "yarın", ne parlak güneşlere bürünecekti!.

Timur, hususiyetinde görünecek bu me'ut tahavvüllerin bütün işlerine, resmi meşgalelerine, siyasi teşebbüslerine bile tesir edeceğine ve meselâ ülkesinin genişliyeceğine, nüfuzunun derinleşeceğine zahip oluyordu. O, kötülük gibi iyiliğin de üstüste geleceğine inanıyordu.

Çürümeye başlayan ağacın nihayet yıkılması, bol ziya ve bol su ile beslenen fidanların serpilip büyümesi gibi kara talihlerin mütemediyen acılık ve iyi talihlerin de mütevaliyen tatlılık getireceğine imanı vardı. Tevekkülün huşunetile yüz göstermeye başlamış olan tatsızlığın İsfahan isyanı ile katmerlenmesinden dolayı teşüm etmesi de bu imandan ileri geliyordu. Fena hâdiselerin ve fena haberlerin birbirini takip edebilmesinden korkuyordu. Bununla beraber Tevekkülün munisleşmesinden ümidini kesmiyordu ve bu ümidin tehakkuku halinde yeni sıkıntılardan da kurtulacağını samıyordu. Çürümek üzere bulunan ağacın tumar edilip yıkılmaktan kurtarılması gibi bir talim de bazan fenalıktan iyiliğe yüz çevirebileceğini babul ediyordu.

Şu kadar ki Tevekkül için beslediği ümitler pek zayıftı. Hatta buna ümit değil hayal denilebilirdi. Kızın inadını İsfahan isyanından daha kuvvetli buluyordu ve o inadı yenmek için icap eden kuvveti nefsinde görüyor. Yalnız onu inadından vazgeçmiş olarak tasavvur etmekten payansız bir zevk aldığı için tehayyülâtına germi verip duruyordu. Hakikatin acılığını ancak hayal tadil eder. Timur da kendi elemi kendi hulyalarile avuyordu.

Öğle yemeğine çağırıldığı vakti işte bu hissi vaziyette idi. Yene hulyalarile meşgul olabilmek için sofrasına kimseyi kabul etmemişti, lokmalarını ağır ağır alıyor ve uzun uzun çiğniyordu, mutattan çok fazla sofrada kalmıştı.

Fakat elini yıkayıp iş odasına geçtikten sonra tahayyülâtı bıraktı, vezirlerle görüştü, evrak ile meşgul oldu, yapılacak seferin esaslarını, teferruatını tesbit ettirdi. O meyanda melikelerin yol ihtiyaçlarını da gözden geçirdi, onların çadırlarını ve maiyetlerinde bulunacak adamları seç-tirdi, hulâsa bir günde koca bir seferin bütün eksikliklerini görüp gösterdi, tamamlanmalarını temin etti.

(Arkası var)

Gorgulofun İdamı Meydana Bir Mesele Çıkardı En İyi İdam Şekli Kafa Kesmek Mi, Yoksa Zehirlemek Mi?

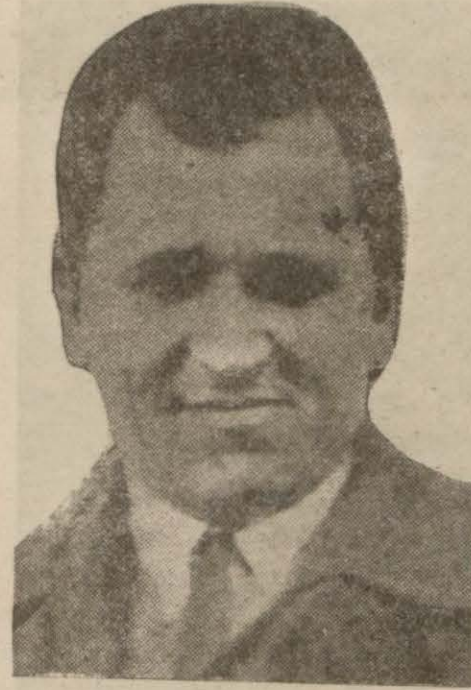
Hukukçular Arasında Şimdi Bu Mesele Münakaşa Ediliyor

Sabık Fransız Cümhur Reisi Dumeri öldüren Beyaz Rus Gorgulof nihayet Pariste idam edildi. Ajans telgraflarına atfen birkaç gün evvel tafsilâtle kaydettiğimiz bu hâdise, bugünkü idam usulleri hakkında yine birtakım itirazların ileri sürülmesini intaç etti. Malûm olduğu üzere Fransada idam cezası, giyotin denilen iki ayaklı bir sehpa üzerinde infaz olunuyor. Bu sehpanın ayakları yivlidir. Ortasında, geniş ağızlı, ağır demirden yapılmış bir bıçak vardır. Bu bıçağın iki ucu, sehpa ayaklarının yivleri içinde hareket eder. İdam mahkûmu bu sehpanın altına getirilir, başı, bıçağın altına gelecek surette ileri uzatılır, sonra bir düğmeye basılır. Ağır bir satırı andıran bıçak büyük şiddetle aşağıya düşer ve düşerken mahkûmun başını uçurur.

Reisicümhur katili Gorgulof ta bu şekilde idam edildi.

Fakat idam şekli, yukarıda da kaydettiğimiz gibi, birçok itirazları davet etti. Çünkü Fransa gibi medeniyet derecesi ilerlemiş bir memlekette bu idam şekli artık beğenilmez oldu. Çünkü:

Bir defa giyotin makinesi tahtadandır. Her vakit kullanılmadığı için kurulması çok güçtür. Sonra satırın işlemesi kolay değildir. Bazan düğmesine basıldığı hâlde sehpa ayaklarının yivleri içinde kolaylıkla hareket etmesi lâzımgelirken yolda bir

Gorgulof

çatlağa takılıp kalıyor. Nitekim Gorgulof idam edilirken de yine satır bir çatlağa takılmış, bıçağın yürütülmesi bir hayli müşkül olmuştur.

Sonra eskidenberi usuldendir: Mahkûm, iki atlı bir zraba ile hapishaneden idam meydanına naklolunur. Arabacının bir yanına cellât, öbür tarafına da muavini binerler. Hapishaneden idam meydanına kadar olan mesafe bir hayli uzaktır. Araba eskidir, hayvanları lâgardir. Bir mahkûmun cürmü ne kadar ağır olursa olsun, şafak atarken böyle dakikalarca süren bir seyahate çıkarılması ve bu seyahat müddetince her an siyaset meydanına

gelmeye başladığını düşündürerek azaba sokulması muvafık görülüyor.

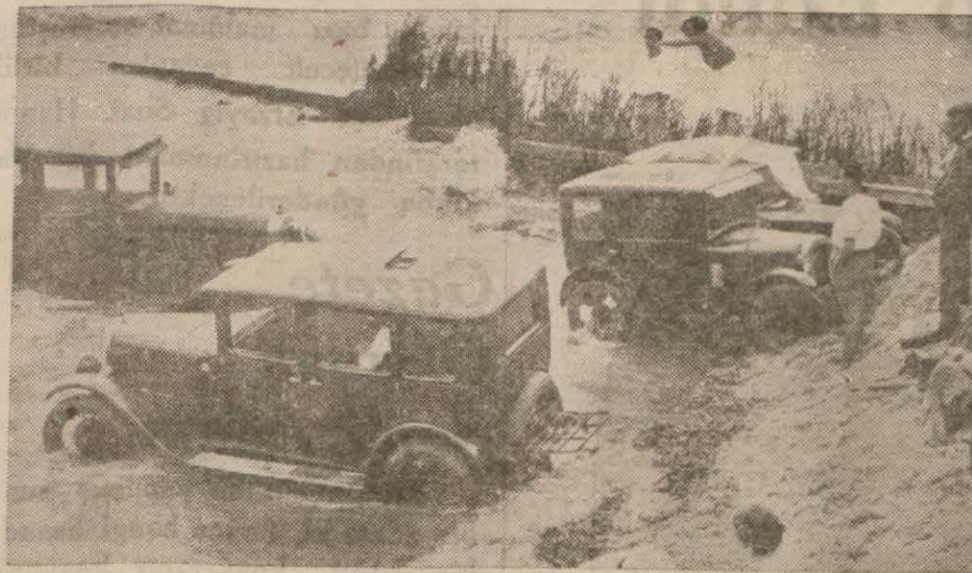
Gorgulofun idamından sonra ölüm cezaları hakkında muhtelif fikirler serdedenler meydana çıkmıştır. Bir kısmı, giyotin makinesinin ıslahını istiyor. Bu aletin meselâ alüminyum gibi hafif bir madenden yapılmasını, bıçağın hareket şeklinin ıslah olunmasını istiyorlar. Tâ ki makine birkaç dakika içinde kurulsun ve hükmü idam derhal icra olunsun.

Diğer bir kısım cezaları, idam cezasının hapishane dahilinde icrasına taraftardır. Bunların fikrine göre bir mahkûmun böyle tek ve tenha öldürülmesi, cürüm işliyecek insanlar üzerinde fazla tesir yapar. Ölüş şekilleri de gazetelerde mevzuu bahsölür. Bu suretle cemiyetin, içinden attığı kimselerin feci akıbetlerindeki hüznün daha iyi ifade edilmiş olur.

Diğer bir kısım kimselere göre cezanın ibreti müessire olmak mahiyeti artık kalmamıştır. Ölüm cezasına mahkûm olan adam, odasına zehirli gaz sıkılmak veya kolunla zehirli bir madde şırınga edilmek suretile izale edilmek lâzımdır. Zira en insanî ölüm cezasının şekli ancak bundan ibarettir. Şu hal gösteriyor ki Gorgulofun idamı ölüm cezasının ıslahında mühim bir vesile teşkil edecektir.

Otomobil Kazaları Dünyada Bir Belâ Kesildiler

Bazı Milletler Bu Faciaların Sebeplerini Tetkik Etmiye Başladılar

Âni bir su baskınına uğrayan otomobiller

Garp memleketleri, otomobil kazalarının hergün bir parça daha artmasından son derece müstekidir. Bu halin âdeta içtimai bir belâ haline geldiği ve bir nüfus ziyatı meselesi ihdas ettiği iddiasındadır. Onun içindir ki bunlardan bazıları, kazalarda müessir olan ruhl ve marazı halletleri tesbit ederek ona göre tedbir almayı karar vermişler ve bu hususta birtakım tetkik heyetleri teşkil etmişlerdir.

Şimdiye kadar alınan neticelere göre yemek sonu otomobille yapılan gezintiler ve çakır keyifli bulunmak bilhassa bu kazalara sebep olan amillerdir. Çünkü hazım halinde bulunan mide, şoförün dikkatini azalt-

maktadır. Ayrıca uzun müddet otomobil idare etmek te şoförde kazaya karşı bir nevi lâkaydi doğurmaktadır.

Maamafih tesbit edilen bu noktalar, henüz bir kısım kaza unsurlarından ibarettir.

Romanya Velihtı

Kale, 23 — Loncraya gitmekte olan Romanya Velihtı Prens Mişel, Kale'den geçmiştir. Layipçig Fotoğraf Sergisi

Layipçig, 23 — Şimdiye kadar tertip edilen fotoğraf sergilerinin en büyüğü yarın açılacaktır.

Bu sergiye, Avrupanın muhtelif memleketlerinden ve Cenubi Amerikadan gelmiş 2500 amatör fotoğrafçı iştirak edecektir.

RADYO

24 Eylül Cumartesi

İstanbul — (1200 metre) 18 orkestra, 19,5 alaturka konser, 21 orkestra, 22 gramofon .

Bükreş — (394 metre) 20 kuvartet, 20,45 Romanya musikisi .

Belgrat — (429 metre) 20,30 gramofon, 20,40 Morano isimindeki opera .

Roma — (441 metre) 21,25 Samson operası .

Prag — (488 metre) 21 Straus konseri, 22 neçe voren eserler .

Viyana — (517 metre) 20,35 Arien şarkıları, 21,05 son perde isminde bir komedi .

Peşte — (metre 550) 20,30 Macar millî şarkıları, 22 Budapeşte konseri .

Varşova — (1411 metre) 20,35 muhtelif, 21 hafif eserler, 20,05 konser, 23,05 Şapen konseri .

Berlin — (1635 metre) 20 yeni bağliyanlar için İngilizce ders, 20,25 konferans, 21 Hamburg ile Bremen'den naklen iki konser .

Yakalanan Kaçakçılar

Viranşehir, (Hususî) — Vukubulan ihbar üzerine kazamız Jandarma kumandanı ve Tütün inhisar memuru muntakamızla hudut bulunan Dirik kazasının Kerik ve Hirbıarış köylerinde yaptıkları taharriyat neticesinde köy ahalisinden iki şahısta dokuz kilo tütün ve diğer iki şahısta da 10,694 yarı rak kaçak sigara kağıdı ve ayrıca dört şahısta da üç dönüm tütün elde edilmiştir. Kaçakçılar Adliyeye teslim edilmiştir. — Ö.E.

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25-1

Telefon: İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FİYATI		
TÜRKİYE		ECNEBİ
1400 Kr.	1 Sene	2700 Kr
750 "	6 Ay	1400 "
400 "	3 "	800 "
150 "	1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmez

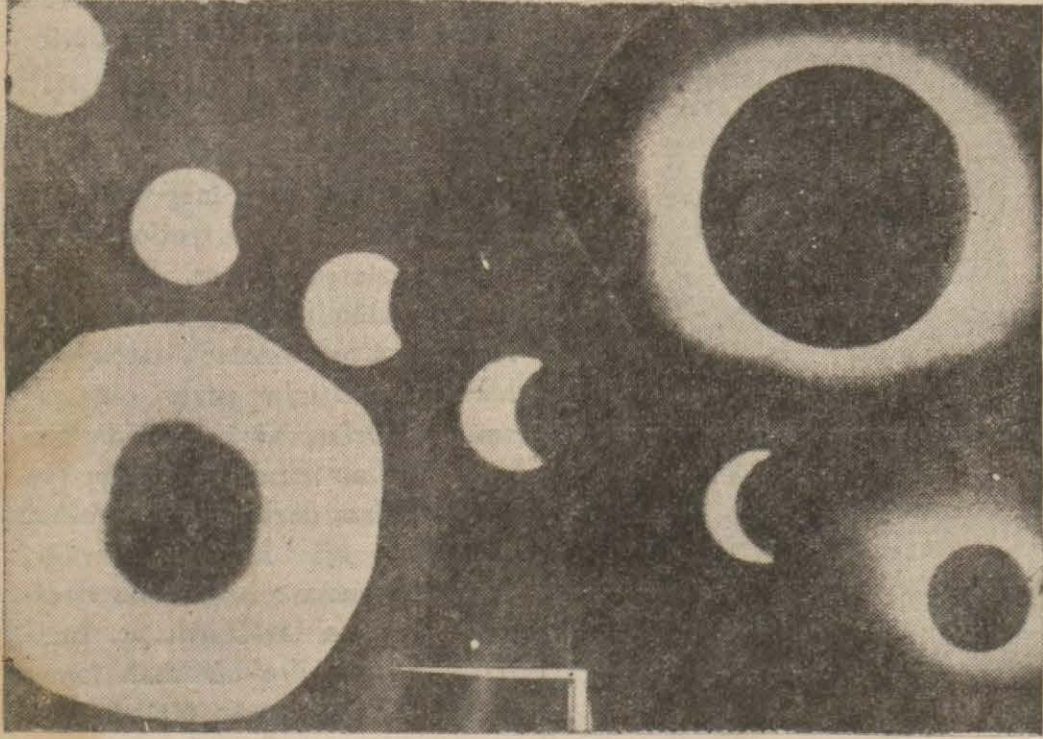
İlanlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara (6) kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Gazetemizde çıkan resim ve yazılara bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

Kanadadan Güneşin Tutulmasını Nasıl Seyrettim?

Muhabirimiz, 50 Katlı Bir Bina Üstünden Güneşin Kararışını Anlatıyor

Güneş tutulmasının muhtelif safhaları

Monreal, "Kanada,, (Hususi)— 31 ağustosta güneş tutuldu. Bütün dünya rasathanelerinin haber verdikleri bu hava hâdisesini, dünyanın ancak bir kısmı görebildi. Ben, o sırada Kanadanın Monreal şehrinde idim ve buradan en iyi görülebilen bu hâdiseyi seyrettim.

Biriakım Kanadalı gazeteci arkadaşlarla kararımız şu idi: Monrealin en yüksek binası olan güneş binası (Sun Building) e çıkmak ve elli katlı traçasından güneşin tutulmasını seyretmek.

Bütün Amerikada, bu hâdiseyi seyretmeye hazırlananların miktarı tam 25 milyondur. Hâdisenin, akşam üzeri görülecekti ve bütün işler, halkın bunu seyretmesi için durmuştu. Mektepler bile, talebenin "gün tutulması,, nı görebilmesi için derslerine nihayet vermişlerdi. Havada tayyareler uçuyordu. Bunlar, bulutların üzerinden resim alacaklardı. Ni-

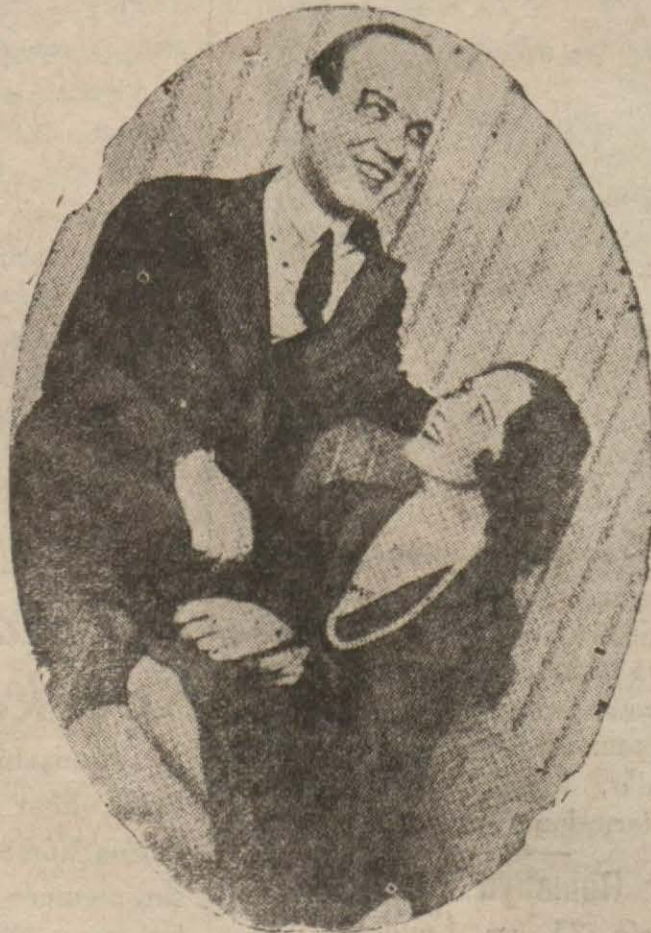
hayet saat on beş 26 gece, ay, güneşe yaklaştı ve kapamaya başladı. Saat tam 16,15 te güneşin ancak yarısı görülebiliyordu.

Sokaklarda lâmbalar yanıyordu. Tam küsuf 97 saniye sürdü ve bütün Kanada karanlık içinde kaldı. Ayrıca güneşin ziyasını kaybetmek yüzünden ortaha şiddetli bir soğuk çöktü. Az sonra ay çekilmeye, güneş tekrar altın ışıklarını etrafa dağıtmaya başladı. Bu hâdiseyi seyretmek için bütün dünyadan Amerikaya 1246 profesör gelmişti. Fakat bir kısmı, emellerine muvaffak olamadan geri dönmüşlerdir. Çünkü bazı noktaları kaplıyan kara bulutlar, oralardan güneşin tutulmasını görmeye imkân vermemiştir.

Amerika Cümhur Reisi bile karısı ile birlikte gözlerine renkli camlar takarak güneşin kararışını seyredenler arasında bulunuyorlardı. — Turan

Amerikanın En Mes'ut Çifti İntihap Edildi

Amerika da garabet denilen şeyin her türlü-sünü görmek mümkündür. İktisadi buhrana rağmen Amerikanın gariplik ve tuhaflik muhitleri daimi hareket ve faaliyet halindedir. Son zamanlarda da garip müsabakalar tertip etmek moda olmuştur. Geçenlerde Teksasta çıkan mecmualardan biri "Mes'ut Çiftler,, nâmile bir müsabaka açmıştır. Bunun esası en mes'ut çifti tayin etmekten ibarettir. Şayanı hayrettir ki bu müsabakaya çok ragbet gösterilmiş, bir milyondan fazla rey verilmiştir. Yapılan tasnif neticesinde Mister Emery Top's isminde küçük bir banka şefi ile karısının Teksas eyaletinin en mes'ut çifti olduğu ilân edilmiştir.

Mister Emery ve karısı

Filhakika Emery ailesi çok iyi geçinmektedir. Beş senedenberi evli olan bu karı koca arasında bir defacık bile kavga çıkmamıştır. Şurası da şayanı dikkattir ki Mister Emery müsabaka neticesinin ilânından sonra Amerikanın her tarafından binlerce tebrik mektubu almıştır.

Küçük Haberler

Seyrisefain Bilet Ücretlerini İndirdi

Seyrisefain Meclisi İdaresi son içtimainda vapurculuk inhisarı dolayısıyla sahillerimizde kabotaj hakkının tamamen Seyrisefaine geçmesi dolayısıyla muhtelif iskelelere yolcu ve nakliye ücretini gösterir bir cetvel hazırlamıştır. Bu cetvele nazaran İzmire yolcu ücreti bir miktar tenzil edilmiş, Trabzon hattında mühim tahavvülât yapılmıştır. Güvertede Trabzona üç liraya seyahat imkânı hasıl olacaktır. Seyrisefain milli vapurlardan ancak sekiz tanesini mubayaa etmek tasavvurundadır.

Norveç Sefiri

Norveç Sefiri M. Bentzon beyanatta bulunarak Türkiyenin asrı eserlerle dolu büyük bir devlet olduğunu, Türkiye - Norveç siyasi ve iktisadi münasebatının daima güzel gitmesi için büyük bir gayretle çalışacağını söylemiştir. Sefir Cenapları bir müddet için Sofyaya gitmiştir.

İnhisar Kanunları

İnhisarlar Umum Müdürlüğü, inhisar idarelerine ait kanunları bir araya toplamak suretile bir İnhisarlar Mecellesi vücade getirecektir.

Hâmit Beyin İstifası

Halk Evi Reisi ve Yüksek Muallim Mektebi Müdürü Profesör Hâmit Bey fazla meşguliyetlerinden dolayı Yüksek Muallim Mektebi Müdürlüğünden istifa etmiştir.

Biçki Dikiş Sergisi

Veznecilerdeki Türk kadınları biçki dikiş mekebinin senelik sergisi evvelki gün açılmıştır. Mektep talebelerinin bir sene zarfında çalışma eserleri gösterilmektedir. Sergi bir hafta açık bulundurulacaktır.

Kadınlar Birliğinden Bir Sual

Romanya Kadınlar Birliği, Kadınlar Birliğine bir mektup göndererek Türk kadınlığı hakkında bazı malûmat sormuştur. Gönderilecek cevaplar birlik azasından Efzayiş Suat Hanım tarafından hazırlanmaktadır. Yakında gönderilecektir.

Gazete Okuyan Sun'î Adam

Evet, çelikten yapılmış sun'î bir adam ki, önüne hangi lisanda bir kâğıt koyarsanız koyunuz, çatır kütür okuduğu görülür.

Bu çelikten adam, İngilterede açılmak üzere bulunan radyo sergisinde teşhir edilecektir.

Bu adam, sergide teşhir edilmeden evvel resmen muayene edilmiştir. Muayene eden adam ihtisaslarını şu şekilde anlatmaktadır :

"Dün çelikten adamın önüne bir gazete koyduk. Elektrik düğmesini açtık. Derhal ince bir ses yükseldi. Gazetenin başmakalesini okumaya başladı. Kelimelerin telâffuzu muntazam ve tamamdı.

Sonra çelikten adama havayı sorduk.

"Bulutlu,, dedi.

Son tecrübe olarak saati

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Yazan: Naci Sadullah

İHANET

Fatma elindeki zarfı hanımına uzattı:

— Hanımefendi, dedi, şu mektubu gardrobun önünde, yerde buldum.

Nesrin Hanım zarfı hizmetçinin elinden aldı. Evirdi, çevirdi, kadınlığının bütün hassasiyet ve dikkatle tetkik etti. Merakla kendisine bakan arkadaşına zarfı gösterdi:

— Garip bir mektup! dedi... Lâvanta kokulu, renkli, şık bir zarf... İş hususunda yazılan mektupların, simit kokusuna bürünmemiş, samimi bir dostun lâalet-tayin yazdığı bir mektuba da hiç benzemiyor... Üzerinde ne adres var, ne isim... Elden gönderilmiş herhalde... Hepsinin paltoları da orada asılı... Acaba hangisine ait...

Şimdi iki baş birleşmiş, dikkat kesilmiş, dört göz zarfa dikilmişti. Acaba bu mektup onlardan hangisine aitti.

Kadından mı geliyordu, kadına mı gidiyordu?... Macide H. biraz düşündü:

— Açahıl! dedi...

Titrek bir parmak zarfı telaşla yırttı. İnce bir kadın yazısı ve bir buçuk satır yazı:

— Sevgilim!...

"Bu gece her zamanki saatte, yine aynı yerde buluşalım, muhabbetler.."

Altında okunamayan bir imza vardı. Bu mektup ta onlara fazla bir şey öğretmemişti. Macide ile Nesrin ta mekteptenberi gayet samimi iki arkadaşlardı. Bu akşam Nesrinin kocası ve dört arkadaşı bahçede rakı içiyorlardı. Macide ile Nesrin hepsinin karılarını da tanyorlardı. Acaba ihanete uğrıyacak olan onlardan hangisi idi. Biraz sonra dördü de çıkıp gideceklerdi. Bunu nasıl anhyabileceklerdi. İki de meçhulleri çok bir muadele karşısında kalmış gibi düşünüyorlardı. Bir müddet sonra Nesrin:

— Buldum, diye haykırdı, buldum... Ve ilâve etti:

— Şimdi, bol sarmısaklı bir cacik yaparız... Yemekte hangisi yemezse anlarız ki mektup ona

aittir, ve bu akşamki randevu onundur..

— Bravo!...

Bu iki mütecessis kadın muzipliklerine katıla katıla güle-rek mutfağın yolunu tuttular.

Netice çok garip oldu? Erkeklerin dördü de bol sarmısaklı cacığı kemali iştiha ile yediler, hatta daha da var mı dediler?.. Yalnız.. Fâzıl Bey, ev sahibesinin, Nesrinin kocası kaşıklaştırmaktan çekinmişti. Yememişti.

O akşam Nesrin kocasına suratı salladı. Misafirler gittikten sonra her saniye her dakika onun bir mazeret uydurarak müsaade istiyeceğini, çıkıp gitmiye kalkacağını heyecanla, korku ile nafile yere bekledi, üzül-dü durdu. Halbuki Fâzıl Bey bilâkis soyundu, dökündü. Hatta her akşamdan fazla karısına düşkün bir koca idi o gece. Ve Nesrin sarmısaklı cacığı kocasının yememesini garip bir cilvei tesadüf addetti geçti. Müsterih ve memnun oldu.

Ertesi gün saat dörtte Tarabya otelinin Boğaza nazır bir odasında kurulmuş şirin bir sofranın başında bir kadın ve bir erkek, başbaşa, neşe ile konuşuyorlardı.

Kadın:

— Ya! dedi... Mektup nasılsa oraya düşmüş.. Eğer ben mazzallah içinde isim tasrih etmiş olsaydım yanmıştık. Hele Nesrin mektubu bana okumamış, ben de sonra sana söylememiş olsaydım da sarmısak hikâyesinden sonra bir de gece çıkmıya kalkmış olsaydın, fırtınanın büyüğü asıl o zaman kopacaktı.. Erkek: — Yaşsa canım! dedi... Kadehini kaldırdı ve ilâve etti: — Aşkımızı gizlemeye yardım eden tesadüfün, bugünün, senin şerefine!...

Nesrinin samimi arkadaşı Macide ile kocası Fâzıl Beyi tanıdığınızı sormıya bilmem artık hacedi var mı?..

Yeni Neşriyat

Mektepli Gazetesi — Muallim M. Sami Bey tarafından neşredilen Mektepli Gazetesinin ilk sayısı çıkmıştır. Çok nefis bir tabii ve güzel mündericat ve bol resimleri vardır. Tavsiye ederiz.

Fotoğraf Tahlihi Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız sıraya tabidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?	
Bulunduğu memleket	
Fotoğrafı intihap edecek mi?	
Fotoğrafın kılış 30 kuruşluk Plüüm kabiliyede gönderilebilir.	

Bir Hırsızın Başından Geçen Vak'alar:

Parasız Milyoner

Muharrir:
Arnold Galopen
- 38 -Tahakkuk Etti: Polis Müdüriyeti Beni Takip Ettirmeye Lüzum Görmüş,
Evi Tarassut Altına Aldırmıştı

Öbür gün için buraya davet etsem acaba nasıl olur?

— Fakat öbür gün (Versay) da istintak hâkimini görmeye gitmiyecek misin?

— Doğru, amma öğleden sonra gideceğim, sabahleyin serbestim!

Edith giyinmiye gitti, ben de masanın başına geçerek mektubu yazdım. Bunu müteakip birlikte sokağa çıktık.

Üç beş adım atmamıştık ki Edith hafif sesle:

— Gördün mü? dedi, arkamdan birisi bizi takip ediyor!

— Görmez olur muyum? Fakat merak etme! Herifi çabuk satarız.

Hakikaten bu, ya çok budala, yahut ta mesleğe yeni girmiş acemi bir memurdu, zira o derece açık hareket ediyordu ki, kör olsak bizi takip ettiğini yine anlardık!

Bu sırada yanımdan bir kira otomobili geçti, işaret ederek durdurdum ve şoföre de yüksek sesle:

— Şanzelize-de Rejina lokantasına emrini verdim.

Polis memuru işitmişti. Bizi hemen takip edebilmesi için elinde hazır bir otomobil yoktu. Fakat yangözle baktığım zaman şoföre verdiğim adresi bir cep defterine yazmakta olduğunu gördüm. Ve bir hayli güldüm, biraz sonra da otomobilden başımı çıkararak şoföre ikinci bir emir verdim!

— Hayır, vazgeçtim, Rejina-ya gitmiyeceğiz, Monmartre'a çek!

★

Mükemmel bir gece geçirdikten sonra sabaha karşı evimize döndük. Edith biraz sarhoş ve her zamankinden daha şefkatli idi. Bana gelince: nikbinliğim tamamen avdet etmişti, ortalığı pespembe görüyordum. Tatlı bir uyku uyudum!

★

Ertesi sabah öğleye doğru uyandığım zaman gece içilen şampanyaların fazlalığından başımda hafif bir ağrı duydum, fakat soğuk su ile yıkatınca geçti.

— Edith! diye seslendim!

— Ne var sevgilim?

— Düşündüm ki, (Versay) a bugün gitmek müracaattır. Angaryayı başımızdan bir an evvel atmak lâzım! Bana refakat etmek ister misin?

— Hava nasıl?

Pencereyi açarak baktım:

— Sisli! Londra'nunkinden farklı değil!

— O halde ben evde kalmayı tercih ederim! Geç kalmazsın ya?

— Hayır, nihayet beşe doğru buradayım!

— İyi! Bu akşam da sokakta mı yemek yiyeceğiz?

— Elbette!

— Nereye gitmeyi düşünüyorsun?

— Şimdilik bir kararım yok!

İstersen işi tesadüfe bırakalım!

★

Sokağa çıktığım zaman kapımın önünde nöbet bekleyen sivil polisi yine yerinde gördüm ve yanına yaklaşarak!

— Dostum, dedim, (Versay) a

istintak hâkimini görmeye gidiyorum. Bana refakat etmek ister misin?

Zavalı polis şaşırıp, aptal aptal yüzüme bakarak:

— Fakat efendim, diye kekeledi.

— İstemiyor musunuz? cümlesile bir defa daha sordum. O halde Allaha ısmarladık. Ben saat beşte döneceğim. O zamana kadar sokakta beklemeye lüzum yoktur. Zira hava iyice soğuktur. İsterseniz bir kahveye giderek sıcak bir şey içiniz!

— Efendi, ben vazifemi yapıyorum!

— Hem de dikkatle ve sabırla, evet görüyorum! Eğer günün birinde âmirlerinizden şikâyetiniz olursa gelip beni bulunuz! Size iyi bir iş veririm!

Bu cümleler karşısında polislin geçirdiği şaşkınlığı hiçbir zaman unutmuyacağım. Maamafih arkamdan gelmiye teşebbüs etmedi. Oyununun meydana çıktığını görüyor, ne vaziyet alacağını tayinde tereddüt ediyordu.

Maamafih ben onu bulunduğu noktada bırakarak geçen ilk otomobile atladım ve:

— Sen Lâzar istasyonuna! emrini verdim!..

★

Bir saat sonra (Versay) Adliye dairesindeydim. Mübaşirle istintak hâkimi M. (Bampar) a haber gönderdim. Beni derbal kabul etti ve iki (Arkası var)

Milyonlar Değerindeki Eşyalar Ortada Yok!

(Baş taraf 1 inci sayfada)

neşriyatımızı nazarı dikkate alan Konya müzesi Müdürü Yusuf B. de bu mesele ile alakadar olmuş, bu husustaki tarihi malûmatını bize bildirmiştir.

Kendisine müracaat ettiğimiz Türk ve İslâm eserleri müzesi Müdürü İbnülemin Mahmut Kemal B. bu hususta bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Hâdiseler çok mühimdir. Fakat bütün kayıtlarımızı tetkik ettik. Bahsettiğiniz tarihi hırka ve seccade müzeye gelmemiştir. Bu hususta Müze İdaresinin malûmatı yoktur. Yalnız Konyadan Sadreddini Konevi kütüphanesinden Muhiddini Arabinin kendi elile yazdığı "Fütuhatı Mekkiye" isimli eser Müzemize gönderilmiştir ki elyevm burada mahfuzdur.

Biz bu hususta Topkapı Sarayı Müzesi Müdürü Tahsin Bey'e de müracaat ederek malûmatını sorduk. Tahsin Bey bize şunları söyledi:

— Neşriyatınız üzerine sarayda bizzat tetkikat yaptım. Müzemizde böyle bir seccade ve hırka yoktur. Yalnız eskiden işittiğimize göre Konyada Sadreddini Konevi kütüphanesinde böyle bir seccade ve hırka varmış.

"Seccadeye beş yüz bin lira kıymet tahmin ve takdir edilmiş ve gûya Avrupalılar bu seccadeyi çaldıracaklarmış. Mütevattir bir surette kulağımıza gelen bu haberden başka malûmatımız yoktur."

Bizim yaptığımız tahkikata göre Konya Evkaf müdürlüğü 1330 senesi mart ayında Muhiddini Arabinin kendi el yazması Fütuhatı Mekkiye isimli eserini mülga Evkaf nezareti vasıtasile İstanbul Evkaf Müzesine göndermiştir. Hırka ile seccadenin de bu tarihte Konyadan gönderilmiş olduğu söylenmektedir.

Fakat Konyada yola çıkarılan ve milyon değerinde olan bu kıymetli eserler bugün nerededir, kimin eli altındadır? Denildiği gibi, acaba Avrupalılar tarafından çaldırılmış mıdır?

İşte bu sualler beyinleri tırmalyan bir kördüğüm halindedir ki bu düğümü çözmek zannedildiği kadar kolay değildir. Seccadeye yarım milyon lira kadar kıymet biçiliyor. Hırkanın kıymeti ise çok daha fazladır. Bu milyonlar kayboluyor. Fakat bugüne kadar kimsenin haberi olmuyor. İşte işin en esrarlı tarafı da burasıdır.

Şunu da söyleyelim ki kendilerile görüştüğümüz alakadarların dilleri altında bir bakla vardır ki bu baklayı bir türlü ağızlarından çıkarmak istemiyorlar. Soralım:

— Bu bakla ne olabilir? Müze İdaresinin tahkikatı belki bu sualin cevabını verecektir. Fakat biz yarın bu meseleye tekrar ehemmiyetle temas edeceğiz ve baklanın çıkarılmasına çalışacağız. Ayrıca yine böyle milyonları alakadar eden yeni bir meseleden daha bahsedeceğiz.

Büyük Tayyare
PIYANGOSU

13. üncü tertip 3. üncü keşide

11 Teşrinievvel 1932 dedir.

Büyük ikramiye:
100.000 Liradır.Ayrıca: 25.000, 15.000, 10.000
Liralık büyük ikramiyeler ve
20.000 Liralık bir mükâfat vardır.

Kız ve erkek

AMELÎ HAYAT
TİCARET LİSESİ

İstanbul, Cağaloğlu - Telefon 23630

Orta kısmına: İlk mektep mezunları Lise kısmına: Orta mektep mezunları kabul edilir.

Kayıt devam ediyor. Derslere teşrinievvel bidayetinde başlanacaktır.

Tabiat çiçekleri, çiçeklerde

Şükûfe

Losyonlarını Yarattı!

Bütün Şükûfe Losyon, ekstre, parfünlerini esası tabii çiçek esanslarıdır.

ŞÜKÛFE
İTRİYATI

Kibar tabakanın alâmeti farikasıdır. Nefaset kibarı ile hiç bir ecnebi markası ŞÜKÛFE müstahzaratına telefvuk edemez.

Bugünün Meselelerinden

Halk Dilindeki Kelimeleri
Esas Tutmak Lâzımdır

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kelimelerin kaidelerini gösteren kaide kitabını elde ettikten sonra artık dilimiz diğer medeni milletlerin dilleri gibi müstakil olarak inkişaf ve tekâmül yoluna girmiş olur.

İstilahlara gelince: Hangi ilimde olursa olsun, Türkçe olarak konulabilmiş istilâh varsa onlar öylece kalır. Diğerleri için biz şimdi "Şark Medeniyeti" ni bırakıp "Garp Medeniyeti" ne geçtiğimiz için o medeniyetin ilim lisanı olan kelimeleri de aynen, yani beynelmîlel istilâhları aynen alırız. "

Ankara'nın en büyük

Kitap, gazete ve
Kırtasiye mağazası

AKBA

Kitap evi ve kırtasiyecilik
Anafartalar caddesi
Telefon: 3377Her lisanda gazete
mecmua ve kitapHer nevi kırtasiye eşyası
ve mektep levazımıHer türlü Fotoğraf
levazımı - makineler
ve amatör işleri

Etem Pertev İtriyatı

Kütahya çimileri

PERTEV

MÜSTAHZARATI
FABRİKASIİLK TÜRK MEVADDI TIBBİYE
VE İTRİYAT FABRİKASIBAŞLIKA MÜSTAHZARATI
Krem Pertev, Dudak boyaları
Kolyonlar, Kolonyalar
Brijantla Pertev, Esanslar V. S. V. S. S. S.
Tuvalel Podralan
Ecnebi Markalarından Çok Daha Ucuz Nefasetçe
Pek Daha Mükemmeldir.

MUCİR VE MÜSTECİRLERE

Kömürünüzü sipariş etmeden

ANGELO

WALTER GRİSTKI ve ŞÜREKASILE
İSTİŞARE EDİNİZKuruçeşme, No. 45 Tel. Bebek 114
İngiliz antrasit ve kok kömürleriyle Pristman, kardif, admirale isteankoal, Ereyli, Krible ve yıkanmış kömürleri, **Ev-safi garantilidir.** Galata Rihim han Karamustafa sokak No. 129 Tel: 42912

SELANİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

Sermayesi Tamamen

tediye edilmiş

30,000,000 Frank

İdare Merkezi: İstanbul

Türkiyedeki şubeleri:

GALATA, İSTANBUL, İZMİR

SAMSUN, ADANA, MERSİN

Yunanistandaki Şubeleri:

SELANİK, ATINA, KAVALA, PIRE

Bilümm banka muamelâti. Kredi

mektupları. Her cins nakit üzerine

hesap küşadı. Hususi kasalar icar.

Terkibinde külliyetli miktarda iyot tanen ve fosfat mevcut olup ensisei uzviyeye sür'ati temessülü sayesinde, kansızlığa, vereme istidadı olanlara ve bilhassa emrazı asabiye ve zafiyeti umumiyye tesirâtı şifaiyesi vardır.

Genç kızlara, çocuklarda tesirâtı nafiası pek seri olup renksiz hastalıklı, zayıf, sıraca veya kemik hastalıklarına müptelâ çocuklar az zaman zarfında diş çıkarırlar. Çabuk yürürler. Tombul tombul olurlar.

Sui itiyatla sabavetini ve gençliğini sui istimal eyleyenlere, ademi iktidara pek müessirdir. Kanı tezyit ve tasfiye, hazmı teshil, renge tazelik ve veçhe taravet bahşeder. Bez, evram, cedir, çocukların yüz ve başlarındaki çibanlar, ergenlik ve ekzema pek müessirdir.

Hasan kuvvet şurubu Avrupa'da birinciliği ihzar eylediği gibi bütün âlemi taba-bette takdir tevhit eylemiş, ecnebi ve memleketimizin etibbasının raporlarını kazanmıştır. Şişesi 60 büyük 100 kuruştur. Deposu: Hasan ecza deposudur. Eczacılar ve toptancılara büyük tenzilât.

Saraçhane Başında Münir Paşa konağında
Leyli-Nehari - Ana - İlk - Orta - Lise - Kız - Erkek

HAYRİYE LİSELERİ

Maarif vekâleti celilesinin 5/4/932 tarih ve 18676 numaralı emrile bütün mekteplere tamim edildiği üzere resmî muadeleti tasdik edilmiş olan mektebimizde talebe kaydına başlanmıştır. Ecnebi lisanlarına ilk sınıflardan itibaren başlanır. Nehari talebe mektebin hususî otomobil ve otobüslerle nakledilir. Hergün saat 10 dan 17 ye kadar kayıt muamelesi yapılmaktadır. Talep vukuunda posta ile tarifname gönderilir. Tel 20530

Kız ve erkek — Leyli ve Nehari

İstiklâl Lisesi

İLK, ORTA VE LİSE KISIMLARINI HAVIDİR.
Bütün sınıfları mevcuttur.
KAYIT MUAMELESİNE DEVAM OLUNMAKTADIR.
Hergün saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.
ŞEHZADEBAŞI POLİS MERKEZİ ARKASINDA
Telefon: 22534

BEŞİKTAŞ

Dikiş Yurdu

Talebe kaydına başlanmıştır. Biçki, dikiş, nakış, şapka, sun'î çiçek, kumaş boyaları ile resim ve tez-yinat, Bürografi öğretilir. Tasdikli şahadetname verilir.
Sergi 15 Eylülde açılmıştır.
Akaretler No. 64

SUSUZ, SABUNSUZ,
FIRÇASIZ SERİ ve
SİHHİ TIRAŞ

Olmak, yüzünüzün taravetini muhafaza, kırmızılık ve çirbanların mutlaka zail olma sıni istiyorsanız.

RAZVİT

Kremini kullanınız. RAZVİT dünyanın hiçbir tarafında taklit edilememiştir. Küçük ve büyük tüpler vardır. Deposu Yeşildirek Sivacıyan Hanı 10 No. Telefon. 21031.

BREKFAST

ve bilûmum Bisküvi. lerini teroh ediniz. Asmalı No. 36

En ucuz, en iyi bakımlı, en temiz, her hekime açık hastane

Şişli Şifa Yurdu

Şişli Terkos su deposu civarında Tokalo oğlu sokağı No. 29
Peş ezizli ücretle, röntgen ve elektroterapi, laboratuvar muayeneleri ve pansman

Sadık Zade Biraderler

Vapurları: Karadeniz Postası

SAKARYA

vapuru PAZAR
25 Eylül

günü akşamı saat 18 de Sirkeci rihimından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentahlığına müracaat. Tel. 22134

ÇOK YAŞIYAN ÇOK BİLMEZ
ÇOK GEZEN ÇOK BİLİR

Türkiye Turing ve Otomobil kulübünün ANDROS lüks vapurule İzmiz, Girit, Atina seyahati 4 ilâ 11 teşrinievvel. Fiatler fevkatâde ehvendir. Türkiye Turing ve Otomobil kulübüne müracaat. Bahtiyar Han Galata. D. Anagnostopulo ve K. Siskidi vapur acentasına, Galata, Loyd Han,

Galp aranıyor

12 senedenberi Serezli Sadık Efendi kızı Fatma ismindeki ablamı kaybettim. Bilen varsa insaniyet namına aşağıdaki ad-resime bildirsün.

Ortaköyde Divanyolu Hamidiye çeşmesi karşısında kunduracı Ali.

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem
Neşriyat Müdürü: Halil Lâtifi

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faied ve tesiri görülen:

FOSFATLI ŞARK MALT

Hulâsası

Kullanınız.. Her eczanede satılır

EMLÂK ve EYTAM BANKASI İLÂNLARI

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan :

Tamamına on bir bin sekiz yüz yetmiş lira kıymet takdir edilen Galatada Emekyemez mahallesinin Okçu Musa tramvay cadesi ve İpekçikmazı noktai iltisakında 33, 35, 37 numaralarla murakkam 198 metrelik arazi dahilinde tahtında iki bap dükkânı ve fevkinde sekiz oda ve müstemilâtı saireyi havi maa aralık bahçe zemin katından maada üç katlı kâgir hanenin tamamı açık arttırmaya vazedilmiş olup 10 Teşrinievvel 232 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 27 Teşrinievvel 932 tarihine müsadif perşembe günü saat on dörtten on altıya kadar İstanbul Dördüncü İcra Dairesinde açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırma Emlâk ve Eytam Bankası Kanununa tevfikan bir defa olup en ziyade arttırana ihalesi yapılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır. Müterakim vergi, Belediye, vakıf icaresi müşteriye aittir. 929 tarihli İcra Kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irfifat hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 930/270 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Teşviki Sanayi Hanımlar

Biçki ve Dikiş Mektebi

16 Eylül cuma günü resmi küşadı yapılan sergi, umuma açıktır. Duhuliyeye serbesttir. Kayıt muamelesine başlanmıştır.
Çemberlitaş Atikalpaşa camii karşısında
Telefon 22994